

FOKUS: MOLDOVA SIDE 8-19

MOLDOVAS VAKTHUND!

ALINA RADU

er en av Moldovas
sterkeste stemmer.
Gjennom mange år
har hun som journalist
og redaktør i avisen
Ziarul de Garda
satt fokus på
menneske- og
organhandel,
korrupsjon og kvinners
rettigheter i
Europas fattigste land,
Moldova.

Les hennes artikkel på side
8-9

REDAKSJONEN

LILL
BJØRVIK

MARGARET
STØLE KARLSEN

SØLVI
SNEDAL TUFTTE

TORUNN
H. HAARBERG

PRESIDENTEN

Kjære alle sammen!

JEG TAKKER DERE ALLE for tilliten dere har gitt meg som president i klubben vår. Det er samtidig deilig og vite at jeg har dere alle sammen som støtte og god hjelp.

VI ER GODT I GANG MED ARBEID både i Moldova og Rwanda nå. Vi har også sagt oss villige til å være den nye Moldovakomiteen. Dette blir et spennende arbeid for oss alle.

Samtidig har vi også en aktiv rekrutteringskomitè. Det blir spennende å jobbe med nye utfordringer. Det har vist seg å være vanskelig å rekruttere nye soroptimister. Dette er også noe vi ønsker å jobbe aktivt med.

Jeg unner alle unge kvinner å få en titt inn i soroptimistklubben vår, slik at de kan møte alle de flotte kvinnene vi er. Og deretter ville bli medlem. De vil da se at det nytter, og at vi gjør en forskjell for enkeltmennesker som ikke har det like lett som oss.

Jeg ønsker dere alle en koselig og fin førjulstid og julehøytid.

Så sees vi på nyåret med nye utfordringer og ny energi.

*Juleklem fra
Anne-Brit*

Larvik
Soroptimistklubb

President

Anne-Brit Hellerud

Sekretær

Ina-Maria Snedal Tufte

Kasserer

Britt Ohrem Brastein

Klubbens adresse:

3275

SVARSTAD

INNHOOLD

Unionsstyret 5

Sommermøtet 6

Moldova i våre hjerter 12

Min hobby 32

Gledelig jul til dere alle fra oss i redaksjonen!

Miljønett og nettverk 47

Distriktskontakten 50

www.soroptimistnorway.no
larvik.soroptimistnorway.no

LANDS- OG REPRESENTANTSKAPS- MØTET 2017

Helgen 9. – 11. juni ble dette årlige, store arrangementet avholdt, og nok en gang i vår nærhet. Det er alltid deilig å ha kort reise. Scandic Fornebu heter hotellet som huset oss, og det er stort og veldig bra.

FRA VÅR KLUBB MØTTE TORUNN, som kom på fredag formiddag, for hun skulle på distriktskontaktmøte med alle sine kolleger fra de andre distriktene. Maria og undertegnede, som var klubbens delegater, kom innen kvelden i god tid til den hyggelige sammenkomsten. Den første kvelden er alltid satt av til mingling og sosialt samvær. Det er morsomt og nyttig å delta der, for da har man anledning til å bli kjent og knytte kontakter. Denne gang var det rekeaftnen i stort telt ute på terrassen. Teltet var

nødvendig, for det regnet hele kvelden. Tenk dere stemningen og skravlingen i et telt med 200 damer!

NESTE DAG BEGYNTE LANDSMØTET, og da var Margaret og Britt på plass også. Vanligvis er representantskapsmøtet på lørdag og landsmøtet på søndag. Denne gang hadde styret snudd på rekkefølgen. Under landsmøtet var det en rekke foredrag og innspill om kvinnetemaer som soroptimismen er opptatt av, alle viktige og nyttige. Kaffepauser var innlagt, og utenfor salen var et stort areal som ble som en vandrehall. Som vanlig satte klubber opp salgsboder og praten gikk livlig. Det er jo i disse pausene man blir kjent med andre. Og soroptimister som møtes slik, er kjent fra første sekund. Kontakter knyttes raskt. Vi hadde ikke salgsbod denne gang, og vi fikk derfor god anledning til å se hva andre solgte.

Litt handel ble det også...

Om kvelden var det festmiddag, og da 220 pyntede kvinner samlet seg til et lite glass med «boble vann» i foajeen, var vi nok et syn. Salen var dekket med mange runde bord, mat og vin smakte godt, underholdningen var morsom, talene inspirerende og latteren satt løst. Stemningen kan selvfølgelig ikke formidles ordentlig gjennom disse ord. Den må oppleves.

SØNDAGEN BLE BRUKT

til representantskapsmøte. Vi var spente på om styret hadde beregnet tidsbruken godt, for mange delegater hadde lang vei hjem og billetter til fly og tog. Men det ble ikke noe problem. Styret var godt forberedt, og møtelederen god, så det gikk som smurt. Referat fra møtet ligger på nettet, så jeg skal ikke trette dere med det, men de

Møtelokalet: Her et glimt fra møtelokalet med en del av representantene. Flere enn 200 var påmeldt til møtet.

tre sakene som vi snakket om to ganger på klubbmøter, skal jeg nevne. Det første gjaldt endring av navn på klubber. Ingenting ble vedtatt, for internasjonalt skal dette behandles innen kort tid fordi en harmonisering globalt er nødvendig. Det andre gjaldt unionens forslag om å sette av 40 000 kroner til hjelp for våre fadderklubber i Moldova, slik at deres kontingenter kan betales. Skal evalueres etter 3 år. Det ble vedtatt. I tillegg sendes saken over til SIE med forslag om å gradere kontingenten for fattige land. Det tredje gjaldt Mandalklubbens forslag om å endre Soroptimas innhold. Det ble ikke noe vedtak nå, men Soroptima skal evalueres før fornyelsen av strategiplanen i 2019.

Unionspresident Kirsti Guttormsen, til høyre, kan smile bredt vel vitende at godt forarbeid, god møteledelse og våkent unionsstyre og representanter levte et flott representasjonsmøte i Oslo.

Under: SIE-president Renata Trottman-Probst

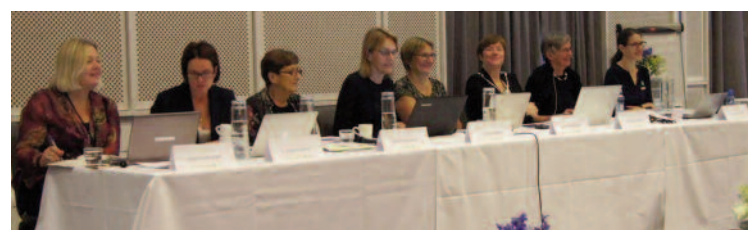

SOM ALLTID VAR DET EN GIVENDE helg med mye nyttig soroptimisme og mye hygge. Jeg anbefaler alle å delta på et slikt møte. Det koster riktignok en del, men man får mye igjen for det.

Sissel Hobæk

Tre av Larik-klubbens medlemmer var hjertelig tilstede: Britt Ohrem Brastein, Sissel Hobæk og Margaret Støle Karlsen

Vår klubbs Margaret fikk oppdraget med å designe møtelogoen.

Under landsmøtet

fikk vi den hyggelige meldingen om at påtroppende president for Europaføderasjonen 2017-2019, **Renata Trotman Probst fra Sveits** (til venstre) har valgt **Sigrid Ag** som sin sekretær. Renata Trotman Probst etterfølger italienske Maria Elisabetta de Franciscis. **Sigrid Ag** er medlem av Harstad Soroptimistklubb og var president i Norgesunionen i perioden 2011-2013. Hun har hatt vervet som visepresident i Europaføderasjonen i 2015-2017.

Vi gratulerer!

Renata Trotman Probst til venstre sammen med Sigrid Ag
Foto Torild Marie Nilsen, SI Fredrikstad

DET NYE UNIONSSTYRET

DISSE SKAL LEDE NORGESUNIONEN DE NESTE TO ÅRENE:
Fra venstre: Vibeke Olavesen (unionssuppleant) , Randi Mordal Hessen (1.visepresident), Bente Lene Christensen (unionspresident) og Anita Amundsen (unionssekretær).
Foran fra venstre: Pia Sørensen (2.visepresident), Liv Mathisen (unionskasserer) og Torild Marie Nilsen (3.visepresident)

LARVIK-KLUBBENS SOMMERMØTE 2017

Helgeroa – navnet er for meg ensbetydende med sommer og sol. Og som det står i Vestfold Guide: «En attraktiv kystlinje har gjort Helgeroa til en populær feriedestinasjon for campinggjester og båt-turister, i tillegg til et tusentalls hytteeiere. Det er nok den hyggelige, lett bedagelige, atmosfæren som gjør at gjestene kommer tilbake til Helgeroa år etter år. Helgeroa er et sjarmerende tettsted med marina og spisesteder hvor du kan få deg et velfortjent måltid etter en fin dag på stedets badestrender».

For mange år siden hadde vi båt-plass i Helgeroa, og hadde mange fine turer på Helgeroa- og Langsundfjorden og videre langs kysten mot Sørlandet. Det var den gang det var bryggebasarer i

Inger, Torill, Sølvi og Carmen nøt ettermiddagssola på Kristinus Bergman

Helgeroa lørdag ettermiddag, og det var stor stas. Tenk å vinne en pose nypoteter, gulrøtter, en kurv jordbær eller det beste av alt: laks. Vi gikk mang en gang fra Barkevik og tilbake til havna i Helgeroa for å være med på bryggebasar. Det var tider det....

Spisestedene som var der den gang, eksisterer jo ennå. Både Marina'n, Sydvesten og Kristinus Bergman. Sistnevnte var møtestedet for sommermøtet vårt i år. Dette var en fin sommerdag, sol og deilig og varmt. Vi startet kvelden ute og koste oss med noe godt i

Sommerfølelse! Over sees til venstre Gro Stalsberg og Sissel Hobæk og på bildet til venstre sitter Unni Holden, SI Røros, Lill og Tove H.

Britt og Trine-Lise nyter et glass vin og er klare for sommermøte sammen med Jane, Ina-Maria og Anne-Brit

*Margaret og Jorunn
venter på fiskesuppe og
gleder seg til en god
matopplevelse!*

Lill, Sissel, Jane, Ina-Maria, Sølvi og vår gjest Unni Holden fra Røros-klubben.

glasset før vi forflyttet oss innendørs. Oppmøtet var veldig bra og i tillegg hadde vi besøk av Unni Holden. Hun har tidligere bodd på Tenvik og i Stavern, men holder nå til på Røros og er medlem i SI Røros.

Inne fikk vi servert deilig fiskesuppe eller en kjøttrett. Det smakte fortreffelig og alle hygget seg hørtes det ut som. Det var ikke lagt opp til noe spesielt program denne kvelden, men Sissel hadde med seg en Quiz, som bød på en del hodebry. Vi ble delt inn i lag, og det var heftige diskusjoner angående de finurlige spørsmåla.

Alle hyggelige kvelder har

jo en ende, og som avslutning leste Trine-Lise et artig stykke skrevet av Unni Lundell. Ved 10-tiden brøt vi opp, med et ønske om god sommer til alle.

Britt Ohrem Brastein

Sissel, Jane, Sølvi og Unni lytter med glede til den morsomme historien som Trine-Lise leste!

LUN OG TRIVELIG
café og møteplass

*Becks
Cafe*

Åpent alle dager

RESTAURANT
med stor og allsidig
ala carte meny

*Becks
Brasserie & Bar*

Åpent alle dager

BAREN
for samtaler og godt
drikke - før eller etter
restaurantbesøket

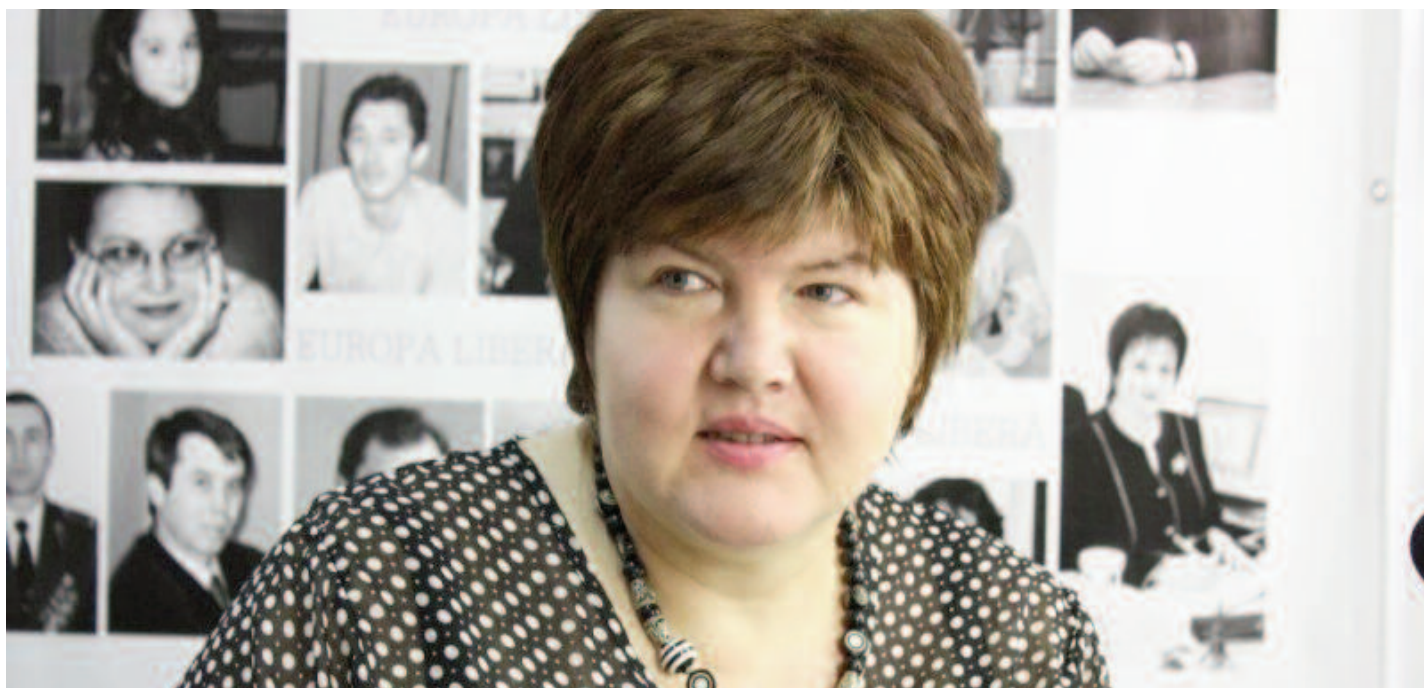
BECKS BAR

Åpent alle dager
48 05 11 11

MOLDOVAS VAKTHUND

ziarul de gardă

KVINNELEDET AVIS SOM BEKJEMPER KORRUPSJON BLANT MENN

Etter forslag fra Larvik-klubben sendte SI NORGE inn Alina Radu som kandidat til soroptimistenes fredspris!

Hun nådde dessverre ikke opp, men var en meget sterk kandidat!

Alina Radu er en prisbelønnet undersøkende journalist og leder av den uavhengige granskingsavisen Ziarul de Garda. Gjennom sin forskning og rapportering, har hun vært instrumental i å bringe frem i lyset menneskehandel og organhandel, som er et stort problem i Republikken Moldova. Hun har også bistått ofre for

menneskehandel, og legger stor vekt på rettighetene til kvinner og barn i sine rapporter. Hun har samlet dokumentasjon på menneskehandel for Europarådet.

Her er en artikkel hun har skrevet spesielt for Sorord, oversatt av Sissel Hobæk:

ZIARUL DE GARDA

(Navnet betyr gatens voktere) er en avis i Moldova som driver med oppsøkende og undersøkende journalistikk. Den ble startet i 2004 og skriver om de tøffeste og mest kompliserte saker i et samfunn, nemlig korrupsjon, hvitvasking av penger, misbruk av offent-

lige penger, mangel på åpenhet, bedrag, kriminalitet og urettferdighet.

KORRUPSJONEN I MOLDOVA drives av menn – politikere, alene eller i grupper, som kontrollerer offentlige budsjetter, rettsapparatet og all informasjon. Og hvis man ser på de undersøkende journalistgruppene i Moldova, oppdager man at kampen mot korrupsjon stort sett drives av kvinner. Og ZIARUL DE GARDA er ledet av kvinner.

SÅ HVORDAN KAN EN GRUPPE journalister hjelpe kvinner ved å publisere historier om menn og korrupsjon? Ziarul de Garda har fått mange offentlig ansatte til å forlate stillingene sine. Våre historier får folk til

å tro på kampen for sannhet, for sosial rettferdighet og menneskerettigheter. På denne måten gir vi kvinner en stemme, vi gir dem informasjon, vi inspirerer, vi viser at vi bryr oss og er engasjert.

VÅR AVIS VAR EN AV DE FØRSTE i Moldova som skrev fritt om utnyttning av kvinner (sex-trafficking, salg av organer, salg av kvinnelige egg, sextra-kassering på jobb og på universitetene, vold i hjemmet). Samtidig skrev vi om å styrke kvinner – i politikken, i forretningslivet, i hverdagslivet. Og vi var blant de første som nektet å bruke stereotyper beskrivelser av kvinner, vi nektet å trykke nakenbilder, nektet å skrive om utseendet til kvinner i offentlig jobber – slik mange andre medier gjør. Og vi oppmuntrer unge reportere til å respektere og fremheve alle menneskerettigheter, særlig kvinnes. Dette er mye, men det blir aldri nok.

NÅR MAN FÅR FOLKETS TILLIT, gir det journalisten den aller beste følelse. Men det blir også en bør på våre

skuldrer, nemlig ansvar. Vi får mange brev fra kvinner som forteller sin triste historie om mishandling og misbruk. Og vi skriver om dem, vi gir dem en stemme, vi legger press på lokale styresmakter for å få dem til å handle og beskytte disse kvinnene. Men det blir aldri nok. Det er så mange landsbyer med sine triste historier, og bak hver publisert historie er det mange andre. Utfordringen er ikke bare å skrive en god historie, utfordringen er å bringe informasjonen til så mange som mulig.

VI HAR EN TRYKT UTGAVE som går til alle regioner i Moldova, og vi holder abonnementsprisen så lav vi kan i Europas fattigste land – 12 euro pr år. Men i et land der mange overlever på 2 euro pr dag, er avisabonnement kun på en ønskeliste. Vi pleier å oppmuntre våre betalende abonnenter til å donere, og fra tid til annen mottar vi donasjoner slik at informasjonen kan nå flere.

I HØST MOTTOK VI I ZIARUL DE GARDA en storartet gave fra norske soroptimister, penger til flere abonnenter i

Moldova. Og vi gav 64 årsabonnementer til lærere i landsbyer rundt i landet. 90% av dem er kvinner. Hvordan plukket vi ut disse lærerne? De har startet et nytt emne/fag i skolen som heter Mediekunnskap. De fortjener å vite, å lese og fortelle sine elever, jenter og gutter, om menneskerettigheter, åpenhet, demokrati, og verdier de bør bygge sin framtid på.

MED SLIKE VENNER SOM DERE er Ziarul de Garda aldri alene, heller ikke våre lesere. Jeg elsker det norske ordet TAKK og betydningen av det. For i vårt språk har ordet den motsatte betydning: tac = jeg tier. Så – en avis som aldri tier stille sier et høyt TAKK!

**Nei
TIL VOLD MOT
KVINNER**

NORSKE SOROPTIMISTER STØTTER ZIARUL DE GARDA

Av JanineSchaller-Bøyum
SI Bærum

Støtte fra norske soroptimister siden 2006 – i fem år et prosjekt i regi av Bærumsklubben

“ZIARUL DE GARDA” møter mange utfordringer - journalistene blir motarbeidet og truet, men kjemper også med finansielle problemer.

DET FINNES INGEN PRESSESTØTTE i Moldova som i Norge og medeier Alina Radu forteller at de har ingen annonseinntekter heller siden næringslivet og reklame blir politisk kontrollert. Dessuten er innbyggerne fattige slik at salgsprisen må holdes lavt. Men selv med forholdsvis lav pris har mange innbyggerne ikke råd til å kjøpe avisen.

DA NORSKE SOROPTIMISTER startet sitt arbeid i Moldova og fikk vite om avisens innsats for menneskerettigheter og informasjonsarbeid, begynte derfor de første enkeltmedlemmene å gi støtte til den fra ca. år 2006. Ved siden av medlemmer i Bærumsklubben, støttet i begynnelsen medlemmer fra klubbene i Tønsberg og Holmestrand og prosjektlederne for SI Norges Moldova prosjekt den kritiske avisen.

PÅDRIVER I BÆRUM
SOROPTIMISTKLUBB var Åse Tønnesson,

Åse Tønnesson var en engasjert kvinne og medlem i SI Bærum. Hun startet aktiviteten med abonnement på avisen i Moldova.

men da Åse sluttet å være aktiv i klubben ble støtten fra Bærumsklubbens side, avbrutt en stund.

I BEGYNNELSEN AV SOROPTIMISTÅRET 2011/2012 tok Bærumsklubben opp tråden igjen og ønsket at det skulle bli et klubbprosjekt. Våren 2012 presenterte avisens grunnlegger og sjefredaktør Alina Radu sitt arbeid på Litteraturhuset i Oslo (se Soroptima 5/2012) og Bærumsklubben foreslo for henne å selge “fadderabonnement”, dvs. at norske soroptimister eller andre som ønsker det, betaler for at avisen kan spres gratis i Moldova. Alina var enig i at abonnementene stort sett skal

gis til institusjoner som biblioteker, skoler, hjem for unge mødre med mer. Men avisen får også mulighet til å disponere noe fritt. Ofte ønsker folk gratis eksemplarer når de har fortalt sine historier siden de ikke har råd til å kjøpe avisen, men de finansielle mulighetene for avisen er også begrenset.

KJØPERE SOM BLIR FADDERE for abonnenter kan få et “fadderbrev” dersom de ønsker det, til 100 kroner (for ca. 1 år) eller 50 kroner (for ca. et halvt år). Prisnivået er noe skiftene, særlig i de siste årene pga. både valutakurs og kjøpekraft i Moldova, men avisen fordeler hvert år så mange aviser som mulig.

SIDEN OKTOBER 2012 har vi hvert soroptimistår gitt 3000 kroner til avisen, dvs. sørget for ca. 30 årsabonnement i Moldova. Denne høsten kunne det gis 5000 kroner, takket være noen trofaste støttespillere, derunder Larvik soroptimistklubb som ga 1000 kroner og enkeltmedlemmer i Bærumsklubben. Bærumsklubben har også gitt “fadderbrev” som symbolsk gave til foredragsholdere og noen medlemmer gir disse som vertinne- eller julegave til dem som “har alt”.

Ønsker du å støtte avisen, ta gjerne kontakt med prosjektleder Janine Schaller-Bøyum
(jsboeyum[at]t-online.de).

FAKTA

ZIARUL DE GARDA

- Ziarul de Garda (som betyr "Gatenes vokter") er en moldovisk avis som ble grunnlagt av Alina Radu og andre kvinnelige journalister i 2004

- Avisen publiseres daglig på nett og en gang hver uke som papirutgave (opplag på ca. 5000 til 6000 kopier med 24 sider) – både på rumensk og russisk; det sendes også nyheter på radio og TV

- Avisen driver hovedsaklig med undersøkende journalistikk og har de siste årene avdekket flere tilfeller av bl. a. korrupsjon, menneskehandel og hvitvasking av penger

- Motivasjonen for å starte en uavhengig avis var å styrke menneskerettighetene i Moldova

ZDG utgaver på rumensk og russisk.

Støtt arbeidet som ZIARUL DE GARDA gjør som informasjonsorgan i Moldova! Kontakt SI Bærum og kjøp abonnement!

LIV HANDELAND

MOLDOVA I VÅRE HJERTER

Liv Handeland omgitt av barn fra ett av de mange internatene som har fått en håndstrekning fra norske soroptimister.

Liv Handeland, fra Tønsberg soroptimistklubb, har gjennom sitt engasjement for Moldova inspirert klubber og den norske unionen til innsats i Europas fattigste land. Gjennom sitt pionérarbeid og evnen til å engasjere andre til innsats, har hennes arbeid gitt større ringvirkninger enn man kanskje er klar over. Sammen med Gulina Guran fra SI Holmestrand og Britt Fusdahl fra SI Tønsberg har Liv Handeland og hennes team virkelig betydd en forskjell for kvinner og barn i Moldova som det står stor respekt av.

DETTE ER EN LITEN HISTORIE om et lite prosjekt som ble til et stort. Det er også en historie om tilsynelatende tilfeldigheter, kanskje ikke var så tilfeldige likevel.

I 2003 BESØKTE JEG MOLDOVA for første gang. Jeg hadde da knapt hørt om Moldova, visste bare sånn omtrent at det lå ved Svartehavet. Jeg ante ikke at Chisinau var hovedstaden og at det bodde 3,5 millioner mennesker der. Jeg visste ikke at Moldova hadde gått fra å være den rikeste staten i Sovjet Unionen, til å bli det fattigste landet i Europa. Heller ikke at det lille landet etter oppløsningen av Sovjet Unionen i 1991 kjempet en kort borgerkrig, og ble delt i to uforenelige stater, Moldova og Transnistria.

Siri Bjercke. SI Svolvær

VED ET HYGGELIG, tilfeldig, (1) møte med Siri Bjercke, den gang SIE ektensjonspresident, fortalte hun meg så levende som bare hun kan, om sitt besøk i Chisinau, og at denne eneste soroptimistklubben i Moldova

Som uavhengig stat er Moldova et ungt land. Landet var etter andre verdenskrig en delrepublikk i Sovjetunionen og erklærte seg uavhengig i 1991. Moldova er i dag et av Europas aller fattigste land. Det forsøker å ha gode forbindelser til vestlige land, særlig EU, og til Russland og Ukraina.

trengte støtte fra klubber utenfor landet. Dette sammenfalt tilfeldigvis (2) med at vår klubb i Tønsberg var på utkikk etter et nytt prosjekt vi kunne engasjere oss i. Vi bestemte oss for å ta kontakt med Chisinau klubben, og det resulterte i at Britt FUSDahl og jeg fra vår klubb takket ja til en invitasjon dit, og slik ble det starten på et prosjekt som har antatt proporsjoner jeg aldri kunne ha drømt om.

ALT STARTET MED SJOKKET

jeg (vi) fikk, da vi under dette første besøket virkelig forsto hvor dårlig det sto til i Moldova, og hvor mange ting det var å ta fatt i. Under en diskusjon med medlemmene i Chisinau klubben, kom vi frem til at trafficking var problem nummer en. Grunnen var, slik de så det, fattigdom, korrupsjon og dårlig styresett. Som et resultat av dette ble mange barn plassert på internatskoler under de forferdeligste forhold, og også i barnehagene manglet de det meste.

DA VI KOM HJEM, fant et av våre medlemmer tilfeldigvis (3) ut at regjeringen i Norge nettopp hadde satt av midler til bekjempelse av menneskehandel. Med midler derfra, arrangerte vi en stor konferanse om

trafficking i Chisinau. Der var det deltakere fra 12 land, og konferansen fikk stor mediedekning i Moldova. Tilfeldigvis (4), fikk så FOKUS årets Tv aksjon i 2005. Et av temaene det ble satt søkelys på, var nettopp menneskehandel. Nå måtte Norgesunionen engasjeres, da én klubb ikke kunne søke midler alene, og slik gikk det til at Norgesunionen fikk 2,1 millioner kroner til å starte et forebyggende prosjekt mot menneskehandel i Moldova. «Life skill Education», livsmestringskurs, ble satt i gang på flere internatskoler i Moldova, og prosjektet fortsetter i større eller mindre grad til dags dato. Prosjektet har vunnet en «Best practice» pris i SIE.

TILFELDIGVIS (5)

var SIE president Hanne Jensbo med på en av våre turer til Moldova, og hun ble så begeistret for nevnte prosjekt at hun valgte å la det bli tema for SI presidentens 10. Desember appell det året hun selv ble SI president. Dette ga selvsagt

Den dominerende religionen er ortodoks kristendom. Det klart største ortodokse kirkesamfunnet er underlagt Moskva-patriarkatet, et mindre er underlagt patriarkatet i Bucuresti.

et betydelig tilskudd til videre finansiering av prosjektet. Vi har vært veldig heldige med våre samarbeidspartnere i Moldova, noe som ikke er en selvfølge. IOM (International Organisation for Migration) og CRIC (Child Rights Information Center) har gjort, og gjør fortsatt en uvurderlig jobb.

I TILLEGG TIL DISSE STORE prosjektene som jeg har vært inne på, har jeg hatt den store glede å formidle mange store og små hjelpeprosjektet fra soroptimistklubber og enkeltmedlemmer og andre personer i Norge. En utrolig viktig del har vært oppstart av nye klubber i Moldova. Den velvilje og entusiasme de norske gudmorklubbene har vist er uvurderlig! Norgesunionen som helhet har også gjort en stor innsats, og er derfor mentorer for enkeltklubbene i Moldova. Det er stor innsats på mange felt fra mange, men så er det også veldig mange som har nytt godt av innsatsen!

ET OPPRIKTIG VENNSKAP og mange besøk over landegrensene har utviklet seg. Barnehager og enkeltpersoner har fått utstyr, klær og skotøy. Enkeltpersoner har fått økonomisk støtte til utdanning og legehjelp.

Daværende SIE-president, Hanne Jensbo, Danmark, ble så begeistret for Moldova-prosjektet at hun valgte å la det bli tema for SI presidentens 10. desember appell det året hun selv ble SI president.

Sykehus har fått hjelp til utstyr og forbruksmateriell. En hel tannlegeunit er oversendt. Et «eldresenter» er utstyrt med kjøkken, «kafè», vaskerom og matombrining (med hest og kjerre). Nasjonaldrakter er sydd på innkjøpte symaskiner til mange unge. Sommerleirer for ungdom med life skill kurs: «Tøffelaksjon» til et hjem for

utviklingshemmede: Mange brønner er rensset: Garn, stoff og syutstyr er sendt til flere skoler og barnehager. Engelskkurs er holdt for soroptimistene. En familie med 16(!) barn er blitt hjulpet med klær og utstyr. Brystproteser er sendt til brystopererte. Solcellepanel til oppvarming av en skole. Tepper og klær til flomrammede familier.

Her har vi et utklipp fra Sorord, desember 2009, som viser daværende unionspresident Edle Utaaker og Liv Handeland med beviset for at Moldova-prosjektet ble tildelt «Best practice» pris i SIE 2009. Diplomet ble utdelt i København.

Informasjonsmøter er holdt i små landsbyer av mange klubber med henblikk på forebygging av vold i nære relasjoner. Og sikkert mye mer!

Brit FUSDahl

BRITT FUSDAHL, GALINA GURAN og jeg var prosjektledere for «Moldovaprojektet» leeeenge. Det har vært en stor glede, mange opplevelser, tårer og latter. Vi ble kjent med noe ukjent, og det har hatt en stor innvirkning på våre liv. Vi har fått mange nye venner, her og der, og ingen av oss ville ha vært opplevelsene vi har hatt foruten. Moldova er et ulykkelig land med en ustabil politisk situasjon, men vil for alltid være «i våre hjerter». Alle prosjekt har en begynnelse, og vanligvis også en slutt, men Moldovaprojektet har ingen slutt!

Det takker jeg for!

Liv Handeland

Liv Handeland

Galina Gurán

Offisielt navn
 Republica Moldova
Norsk navn
 Republikken Moldova
Statsform
 Republikk i Europa
Hovedstad
 Chişinău
Innbyggertall
 3 556 397
Landareal
 32 880 km²
Totalareal
 33 850 km²
Innbyggere per km²
 108,16
Offisielt/offisielle språk
 Rumensk
Religion
 Ortodoks kristendom
Nasjonaldag
 27. august
Mynt
 Leu (flertall: lei) à 100
Nasjonalsang
 Limba noastră
 (Språket vårt)

Kilde
 Verdensbanken (innbyggertall 2014, landareal 2015, totalareal 2015)

LILL BJØRVIK

MOLDOVATUREN I SEPTEMBER

Middag sammen, på hotellet, første kvelden i Moldova. Norske og Moldovske soroptimister, sammen med ungdommene.

FØRSTE KVELDEN

traff vi ungdommer fra prosjektet «Educating Youth for the Future». De 8 ungdommene får hjelp til skolegang av de norske soroptimistene. Det var en glede å møte så blide, hyggelige og interesserte unge mennesker. Det er CRIC (Child Rights Information Center) som styrer prosjektet.

Først fortalte ungdommene hva de holdt på med, og hva de drømte om. Jeg tror alle som én drømte om å dra til utlandet. Forskjellen på dem og norsk ungdom er at våre unge stort sett kommer hjem igjen.

Vi inviterte på middag, og selv om det i prinsippet burde være slik at vi satt annenhver, så tenkte vi de var litt mer komfortable med å sitte samlet. Så slik ble det.

«Educating Youth for the Future» (fra skoleåret 2014/2015) er en videreføring av «Hope is a Waking Dream : a Decent Life for Young Women in Moldova» (2006). Fra 2010 ble det videreført som «Hopes and Dreams for Everyone».

PÅ DAG TO SKULLE VI VIDERE

til Edinet, men vi stoppet i Nisporeni bl.a. for å hilse på barn som hadde vært med på klubbens sommerskole. Vi ble ønsket velkommen på tradisjonelt vis. Deretter ble vi samlet i et klasserom, og elevene fra sommerskolen fortalte om hva de hadde satt spesielt stor pris på (gå på kino i Chisnau), hva de hadde lært, hvor mye morsomt de hadde hatt det m.m. Dette skulle være barn fra

ressurssvake familier, men de fremsto som svært kompetente og taleføre alle sammen. Det er ikke så enkelt å reise seg opp og fortelle med egne ord med en mengde voksne damer rundt veggene. De imponerte stort. Et par av dem fremførte til og med det de skulle si på engelsk. Vi var mektig imponert. Rygge/Follo-klubben som hjalp mye til i fjor - og litt i år - svede av gårde på en sky og nådde knapt bakken den dagen.

Jeg forstår dem! De har satt i gang noe som tydeligvis har satt spor etter seg.

Her et lite glimt av tilhørerne med sine hodetørkler.

GAMLE VENNER TREFFES

da vi ankom Edinet. Her ser du Ioana Ciumac og Elisabeth Schrader Kristiansen fra Sandefjord. Elisabeth har vært aktiv hele tiden mht Edinet. Etterhvert kom hele klubben med, og nå har Sandefjord en svært aktiv Moldovagrupper. 7 stykker var kommet til jubileumsfeiringen.

JUBILEUMSFESTEN SKULLE FEIRES

på kvelden, men vi hadde et omfattende program før det. Først var vi på klosterbesøk og skulle orienteres om økologisk jordbruk. At vi ikke kan gå barhodet inn i kirker har vi vel vært med på før, men her måtte vi være tildekket fra bussen og gjennom hagen etc. De som ikke hadde med seg skaut fikk hvert sitt lyseblå tørkle. Vi så aldeles ikke lekke ut, og et par ble ganske provosert.

Det er faktisk ganske underlig hvor mye et lite tørkle kan anonymisere. I tillegg til jordbruket fikk vi vakker korsang av 3 munkar i kirken.

VI VAR OGSÅ I EN LITEN LANDSBY

hvor en populær ordfører hadde klart å skaffe midler til et treningscenter. Det var høyst uvanlig at noe slikt fantes i en landsby og innbyggerne var stolte.

Også her ble vi ønsket velkommen med brød og salt og dans. Man føler seg bæret.

Dans og underholdning ved treningscenteret.

Jubileumsfesten i Edinet med stolt fadderklubb, Sandefjord, og stolte soroptimister i SI Edinet.

DET ER EN MORSOM HISTORIE om hvordan Edinet ble til. Det hadde seg slik at Iuliana Palade, som egentlig er fra Edinet, flyttet til Chisinau. Stadig vekk fortalte hun moren om interessante foredrag hun hadde vært på. Hvilken forening er det du er med i som har alt dette interessante, sa moren. Og så fikk hun høre om soroptimistene. Moren ble så en av drivkreftene for å få i gang noe tilsvarende i Edinet - og nå i 10-års jubileumsåret er hun president for 2. gang. Så det er ikke alltid slik at det er døtrene som blir med i en soroptimistklubb, det kan være den andre veien også. Det er jo noe ekstensjonskomitéen kan ha i bakhodet :-).

Det var en fin fest med masse underholdning og mange taler. Det var 3 stykker til stede fra Stefan Voda, President Maria, Anna (som jeg tror er kasserer) og et nytt medlem, Violeta.

VI SATT VED SAMME BORD, og det ble en passe blanding av norsk,

engelsk og moldovsk rundt bordet. Jeg tror det kan bli litt lettere for klubbene å skaffe nye medlemmer nå. Den norske unionen gjør en kjempejobb med å støtte opp om klubbene og betaler mesteparten av den medlemsavgiften som klubbene må betale til Europaføderasjonen. Inntil videre. DET VAR IKKE EGENTLIG tatt høyde for at det skulle være et representantskapsmøte, men i realiteten var det resultatet. Nå var det representanter fra alle klubber til stede pga jubileet, men de to representantene fra Causeni hadde ikke anledning til å være til sted på lørdagen. De kjørte ens ærend gjennom landet og natten for å være til stede på søndagens møte. Så at det er inspirerende å treffes er hevet over tvill!

Dette var glimt som sagt. Resten tar jeg muntlig ...

Lill Bjørvik

President Maria i Stefan Voda, holdt innlegg på representantskapsmøtet i Edinet. Til venstre for henne står tolken Iuliana Palade, Chisinau-klubben

Helt i front her sitter Anna, president Maria og Violeta, SI Stefan Voda, vår klubb!

FAKTA

Så mye vann går med i matproduksjon:

- 1 glass vin=109 liter vann
- 1 liter melk = 1020 liter vann
- 1 kilo kylling = 4325 liter vann
- 1 kilo ost = 5060 liter vann

- 1 kilo mandler = 8047 liter vann
- 1 kilo biffkjøtt = 15 500 liter vann

Beregningene er gjort av waterfootprint.org og viser hvor mye vann som enten forbrukes, forurenses eller fordamer i produksjonen av ulike type mat- og drikkevarer.

**"VÆLGTT
DET ..."**
En forestilling
om menneskehandel

Bestill forestillingen for visning i ditt distrikt.

Mer informasjon om forestillingen og bestilling rettes til Beathe Frostad, post@valgtDET.no 986 29 520.

Se også nettsiden valgtDET.no

WELL DONE, STEFAN VODA!

STOP VIOLENCE AGAINST WOMEN AND CHILDREN - in Stefan Voda

SI STEFAN VODA ER EN AKTIV 2-ÅRING. Til tross for at klubben har mistet medlemmer fordi det er dyrt å være medlem i Moldova - og noen har dratt til utlandet for å jobbe, så klarer klubben å samle seg om et par arrangementer i anledning FNs «16 Days of Activism» fra 25. november til 10. desember (Menneskerettighetsdagen).

FØRST HAR DE ARRANGERT et åpent møte hvor dr. Anna Sirotenko holdt foredrag og viste film om temaet «No to Domestic Violence and Violence Against Women». Oppgavene ble fordelt mellom medlemmene. Elena Perveva gjorde avtalen med dr. Anna Sirotenko, skaffet blomster og ordnet med orange bånd til alle deltakerne; Natalia Hlevnoy bakte kake og sørget for noe å drikke og Natalia Stefan hjalp skolen med å kjøpe bord og stoler. (Akkurat her aner det meg at det er noe med oversettelsen. Det betyr antagelig at hun hjalp til med å ordne rommet.)

NATALIA STEFAN er også den som er ansvarlig for å organisere en flash mob (kanskje vi ville sagt «happening» på ny-norsk) neste uke. Da vil elever fra videregående skole oppføre «Ingen vold i familien». Vi gleder oss til å se bilder fra dette.

For å markedsføre prosjektene sine har de laget en poster.

Lill Bjørvik

ODA GILLEBERG, REDAKTØR, IFOKUS

REKORDMANGE MENNESKER PÅ FLUKT

Foto: Freedom House/Flickr

En kvinne trenger seg gjennom veggen av grensepoliti i Gevgelija, Makedonia, 10. september 2015.

Hvert minutt fordrives 24 mennesker fra sine hjem, hovedsakelig på grunn av krig eller forfølgelse. Halvparten av disse er kvinner og jenter. Som flyktninger, er de ekstra sårbare for vold og seksuelle overgrep.

1
HVOR MANGE KVINNER ER PÅ FLUKT?
 Ifølge FNs flyktningeorganisasjon UNHCR, var 65,3 millioner mennesker på flukt i 2015. Dette utgjør faktisk én av hvert 133. menneske på jorda. Rundt 40 millioner er internt fordrevne, det vil si flyktninger i eget land, mens over 20 millioner er flyktninger per definisjon; mennesker som har krysset

landegrenser. Halvparten av alle flyktninger er kvinner og jenter.

2
HVA ER FNS FLYKTNINGKONVENSJON?
 FNs flyktningkonvensjon definerer hvem som skal regnes som flyktning, og beskriver flyktningers rettigheter før og etter de har fått opphold i et land.

Konvensjonen forplikter ikke land til å ta imot flyktninger, men sammen med tilleggsprotokollen inneholder den regler for hvordan flyktninger skal behandles. Konvensjonen tolkes ulikt av ulike stater, og derfor kan kriteriene for å få innvilget asyl variere fra land til land. Konvensjonen ble utarbeidet av FN etter andre verdenskrig, fordi det manglet et regelverk som kunne ivareta alle flyktingene etter krigen.

3
HVEM ER FLYKTNING?

FNs flyktingkonvensjon definerer flyktinger som «enhver person som befinner seg utenfor det land han er borger av på grunn av velbegrunnet frykt for å bli forfulgt på grunn av rase, religion, nasjonalitet, politisk oppfatning eller tilhørighet til en spesiell sosial gruppe».

4
HVA MED DE INTERNT FORDREVNE?
Ifølge konvensjonen, regnes ikke internt fordrevne (IDPs) som flyktinger. Så lenge de fordrevne ikke krysser landegrensene, forventes det at myndighetene skal beskytte dem. Dette er mildt sagt problematisk, da det i mange tilfeller nettopp er myndighetene som er grunnen til at de flykter. Syria og Colombia topper statistikken over antall internt fordrevne, med henholdsvis over 7 og 6 millioner IDPs.

5
HVA FLYKTER DE FRA?
Krigen i Syria var den årsaken som fordrev flest mennesker i 2015 - rundt 12 millioner. Nesten 5 millioner av dem flyktet over grensen. Over halvparten (53%) av alle flyktingene har rømt fra krigsherjinger i Syria, Afghanistan og Somalia, men «glemte» konflikter sender også mennesker på flukt. For eksempel har over 250 000 flyktet fra Burundi siden 2015. Forfølgelse, menneskerettighetsbrudd, klimaendringer og naturkatastrofer er andre årsaker til fordrivelse.

6
HVOR FLYKTER DE TIL?
Tyrkia, Pakistan og Libanon er de landene som tar imot flest. I juni 2016, var

Tyrkia vertsland for 2,5 millioner flyktinger. Men fortsatt befinner flesteparten av mennesker på flukt seg innenfor egne lands grenser. Ifølge UDI, mottok Norge over 31 000 asylsøknader i 2015. En tredjedel av disse var barn, hvorav 8 prosent var jenter. 15 prosent av de voksne søkerne var kvinner.

7
ER DET ANDRE GRUPPER ENN DE INTERNT FORDREVNE SOM IKKE BESKYTTES AV FLYKTNING-KONVENSJONEN?

Ja. Personer som nødt til å flykte på grunn av klimaendringer eller naturkatastrofer, såkalte «klimaflyktinger», omfattes heller ikke av flyktingkonvensjonen.

8
ER DET NOEN SOM HJELPER DISSE, DA?
Ja. Den Internasjonale organisasjonen for migrasjon (IOM), som nylig ble omgjort til FNs migrasjonsorganisasjon, bistår migranter som forlater hjemmet sitt, uavhengig av hvorfor de drar og om de gjør det frivillig eller ikke. I 2015 var det 244 millioner internasjonale migranter i verden, inkludert flyktinger.

9
HVA ER DE STØRSTE FARENE FOR KVINNER OG JENTER PÅ FLUKT?
Utenom å dø, er seksuelle overgrep og annen type vold en av de største truslene for jenter og kvinner på flukt. I mange land mangler kvinner beskyttelse mot vold i utgangspunktet. Når de tvinges vekk fra hjemmene sine, familien sin, venner og kjente, øker trusselen ytterligere. Ifølge Amnesty, utsettes kvinner og jenter for vold, overgrep, utnyttelse og seksuell trakassering i alle ledd av flukten. Det anslås at én av fem kvinner på flukt har blitt utsatt for seksuell vold, og det antas at problemet er underrapportert.

I flyktingleirer er mindreårige jenter ekstra utsatt for å bli giftet bort. Foreldre ser gjerne ekteskapet som eneste mulighet til å «forsørge» jenta, og det sees også på som beskyttelse mot seksuelle overgrep.

Mennesker på flukt sliter med å finne jobber, og for kvinner er det ekstra vanskelig. Krig har kanskje gjort dem til enker og aleneforsørgere. Prostitusjon er ofte eneste mulighet for en inntekt. Dette har til og med fått et eget begrep: «overlevelsese-sex». Nye rapporter fra Amnesty og CARE dokumenterer at 20 prosent av de syriske flyktingfamiliene i Libanon, og 40 prosent i Jordan, har kvinner som hovedforsørger. Ektefellen er enten død, savnet, eller har flyktet til Europa med håpet om å senere få innvilget familiegjenforening.

Menneskehandlere utnytter de kjente migrasjonsrutene for å rekruttere og tvinge jenter og kvinner inn i slavehandel. Barn er foretrukket. Av nesten 100 000 mindreårige asylsøkere til Europa i 2015, er mer enn 10 000 forsvunnet fra den offisielle radaren. Det fryktes og antas at disse har blitt ofre for menneskehandel.

10
HVA ER MENNESKEHANDEL, OG HVOR UTBREDD ER DET?
Kortfattet kan man si at menneskehandel er å utnytte andre mennesker ved hjelp av tvang, forledelse, vold og trusler. De fleste ofre for menneskehandel blir solgt som sex-slaver, men det er også en økning i antall tvangsarbeidere. Utnyttelsen skjer også i form av tvangsgifting, organdonasjon og krigføring. Menneskehandel innebærer ofte forflytning over landegrensene. (Se Palermoprotokollen for utfyllende informasjon.)

Det er ingen som helt vet omfanget av menneskehandel, men i 2012 estimerte den Internasjonale arbeidsorganisasjonen ILO at det fantes 20,9 millioner ofre. Det som er helt sikkert, er at den er en av verdens største ulovlige industrier, med en anslått omsetning på rundt 150 milliarder dollar i året. Av andelen ofre som er kjent, utgjør voksne kvinner majoriteten (49%), mens 33 prosent av ofrene er barn. Av barna utgjør jenter 21 prosent. Mer enn 7 av 10 som blir dømt for menneskehandel, er menn.

Denne artikkelen stod på trykk i iFokus nr. 2/2016 og Sorord har fått tillatelse til å bruke den.

Soroptimistenes svar på flyktningkrisen:

TENK GLOBALT - ARBEID LOKALT

Foto: UN Women/Catianne Tijerina.

Da mannen hennes ble fengslet under den politiske krisen i Burundi i 2015, flyktet Luscie (32) og hennes åtte barn til flyktningleiren Lusenda i nabolandet DR Kongo. Majoriteten av de 16 000 flyktningene i Lusenda, er kvinner og jenter.

TVUNGEN FLUKT

er så visst ikke noe nytt fenomen. Gjennom historien har mennesker flyktet fra hjemmene sine på grunn av krig, geopolitikk, forfølgelse eller økonomisk krise. Men den massive mengden mennesker på flukt fra Afrika, Midtøsten og Sør-Asia til Europa nå – mange av dem sårbare kvinner – har nådd alarmerende høyder. Regjeringene i de ulike land forsøker å få til en felles løsning, men i mellomtiden krever den dramatiske humanitære situasjonen at NGO'er og lokale organisasjoner, slike som Soroptimist International of Europe

mobiliserer, noe som allerede er på gang i noen land.

MED SINE 80.000 MEDLEMMER, 34.000 av dem fra Europa, Midtøsten og Afrika, er Soroptimist International den største service-organisasjonen av yrkeskvinner i verden. Siden SIE (den europeiske føderasjonen) ble stiftet i 1930, har soroptimister, hvis oppgave er å forbedre kvinner og jenters levekår, sett den livsødeleggende effekt tvungen flukt har – særlig for kvinner.

KVINNER OG JENTER SVÆRT UTSATT

Kvinnelige flyktninger og asylsøkere står overfor store utfordringer på ferden til en flyktningleir og trygghet, ikke minst er de utsatt for diskriminering og ulike former for vold fra menn. Siden kvinner stadig oftere reiser alene, med eller uten barn, har de ingen støtte og beskyttelse fra familie og venner. Langt unna de sosiale omgivelser og nettverk hjemme i landsbyen de kommer fra, er kvinner således særlig sårbare. Dessverre er vold fra menn helt vanlig for kvinner på flukt. Mange organisasjoner og institusjoner rapporterer om at

kvinnelige flyktninger svært ofte er utsatt for voldtekt av tjenestemenn, smuglere, andre flyktninger og menneskehandlere. Sistnevnte gruppe utnytter kvinnenes situasjon, og hvis de ikke blir tvunget til prostitusjon, så blir de i hvert fall ofte nødt til å selge kroppen sin for å skaffe mat og tak over hodet for seg selv og familien.

SOROPTIMISTER GJØR EN INNSATS
Sorooptimister er aktivt engasjert i hjelpearbeid på sine respektive hjemsteder i alle de 62 landene der Sorooptimist International of Europe er etablert. Klubbene er uavhengige og vet best hva som virker lokalt. Vårt svar på slike kriser er aldri standardisert, men tilpasset de lokale behov.

De tusener av prosjekter det arbeides med, er alle laget for forholdene i de ulike land og skal møte behovene for flyktningene der.

Tekst oversatt av Sissel Hobæk

Syriske flyktninger og ukjent fremtid. Photo: Mohamed Azakir / World Bank

Vi sakser **SORORD** fra juni 2008 og finner gode minner fra "gamle dager"

ute og representere

Larvikklubben har Sorooptima i to år og det betyr også at Sissel, som er redaktør, blir med på utvidede unionsstyremøter. Her er hun og Margaret, som er unionens miljøkoordinator, fotografert i Moss sammen med Anne Baggethun som er unionens infomedarbeider.

motevisningen ble jo en suksess

i fjor, nå er man i ferd med å trå til for 2008, også. Bildet til høyre viser vår samarbeidspartner hos Jazz Frisør, her representert av frisør Karen Marie Gunnarson, med bildet som viser glimt fra motevisningen 2007. Denne er også gitt til de andre: Choise, Pop Frisør og Classic.

a global voice
for women

Women, Water & Leadership
SI President's Appeal 2017-2019

Oversatt av Sissel Hobæk

10. DESEMBER-APPELLEN

SI PRESIDENT'S APPEAL – WOMEN, WATER & LEADERSHIP

“KVINNER, VANN OG LEDERSKAP” er tittelen på SI-presidentens appell for hennes presidentperiode 2017-2019. Den skal forene soroptimister over hele verden og rette oppmerksomhet mot den viktige rollen kvinner har på alle nivåer når det gjelder vann. Presidentens hovedfokus vil være å støtte prosjekter som utdanner og styrker kvinner og jenter, sikrer at de får den kapasiteten, erfaringen og utdannelsen som trengs for å administrere vannkilder og oppnå jobber innen vannrelaterte virksomheter.

VANN ER LIV

Trygt og tilgjengelig vann er nødvendig for å opprettholde liv. Vann driver våre kropp, rengjør våre hjem og klær, er viktig for industrien, genererer energi og stimulerer jordbruket. Befolkningsveksten og voksende industrialisering, sammen med klimaendringer og demografiske endringer, fører til økt etterspørsel etter vann. Fire milliarder mennesker opplever knapphet på vann årlig. I tillegg mangler 663 million-

er mennesker tilgang på rent drikkevann (World Water Development Report 2016). Kvinner og barn lider mest under dette. Istedenfor å tjene penger til livets opphold eller gå på skolen, blir de tvunget til å være vannbærere for familien.

VANN OG KVINNER

Det er økende aksept i verden for at kvinner skal spille en viktig rolle i styringen og fordelingen av vann. Kvinner er eksperter, ønsker forandring og er svært flinke til å skaffe tilgang på vann for alle, og for all slags bruk. Til tross for skritt i riktig retning de siste tiår, forblir kvinners ekspertise om vann ubrukt, noe som hindrer kvinners økonomiske utvikling. Av de millioner av betalte vannrelaterte jobber verden over, er det kun 17% som innehas av kvinner. Deres kunnskap, styrt gjennom utdanning, kunne gjøre kvinner til effektive ledere.

HVA KAN SOROPTIMISTER GJØRE FOR Å STØTTE?

Soroptimister blir oppfordret til å støtte opp om “Kvinner, vann og lederskap”, å arbeide for felles mål. Klubber og medlemmer kan donere penger gjennom sin føderasjon, eller klubbene/unionene kan drive innsamling, bruke sosiale

medier og nettsider for å skape oppmerksomhet.

MINST FEM PROSJEKTER

på fem kontinenter vil bli støttet, prosjekter som utdanner og gjør kvinner og jenter i stand til å ta ledelsen innen vannforsyning, og som oppfyller **FNs Sustainable Development Goals (SDGs), særlig nr. 6: Vann og sanitær, nr. 4: Utdanning, og nr. 5: Likestilling.**

PRESIDENTENS MÅL

er å få kvinner inkludert i styringen av vannressurser gjennom alle faser av prosjektene. Kvinner bør bli involvert i beslutningsprosessene gjennom hele vannprosjekter, fra utdanning via planlegging og godkjenning til utførelse.

PRESIDENTEN HÅPER

å samle inn £350.000 i løpet av to år og derved kunne forbedre vannsituasjonen på fem kontinenter. Prosjektene vil gjøre minst 500 kvinner selvforsynte med vann, og omtrent 100 kvinner vil være i stand til å påta seg lederskap innen vannproduksjon.

DET FØRSTE PROSJEKTET SOM STØTTES, vil gis til 500 kvinnelige jordbrukere i Kenya. De får opplæring i jordbruk, ren

energi og rent vann for å bedre matsikkerheten. Således lærer de å drive sitt jordbruk effektivt og maten blir renere, noe som er viktig siden vannforsyningen deres er knapp. Gjennom opplæring og økt kapasitet vil kvinnene ta i bruk moderne og bedre landbruksmetoder. Da kan gårdene deres utvikles fra dyrking kun til eget bruk til å bli kommersielt jordbruk.

FOR Å FÅ MER INFORMASJON om "Kvinner, vann og lederskap" og opplysning om hvordan man sender bidrag, kan Chair of the International President's Appeal, **Hafdis Karlsdottir**, kontaktes: **hafdis@in.is**

Bidrag må sendes via egen føderasjon.

Kvinne i Kenyas østlige provins vannet makuplanter. Photo: Flore de Preneuf / World Bank

2. premie i SIEs fotokonkurranse

gikk til vår kjenning **Marianne Mukankaka** fra SI Gisenyi i Rwanda. Hun har tatt bilde av "vår" Yzaline midt i en mannsdominert arbeidsplass. Tittelen på bildet er: **Arbeidsplassen.**

Vi kan være stolte over å ha bidratt til Yzalines utdanning, hun er nå bygningsingeniør.

VI SAKSER SORORD FRA JUNI 2008

Utstyrsgave til Moldova

Soroptimas redaksjon har fått i hende mye datautstyr som er ganske nytt og helt brukbart. Dette kunne vi forvalte som vi ønsket, bruke det i det redaksjonelle arbeidet, selge det eller gi det bort. Og selvfølgelig valgte vi det siste. Hvem andre enn soroptimistenes arbeidspartnere i Moldova kunne sårt trenge moderne utstyr? Så vi dro til Tønsberg og overleverte skanner, printer og faks i flere utgaver til Moldovakomiteen der. Dette ble en hyggelig, liten soroptimistkveld, og fra venstre ser vi Liv Handeland og Britt Fusdahl fra Moldovakomiteen og redaktør Sissel Hobæk. Og vi ønsker damene i Moldova lykke til med utstyret.

VELKOMMEN, CARMEN!

Opptak av Carmen: Fadder Sissel Hobæk, Carmen Adela Solum, fadder Ina-Maria Snedal Tuftte og president Anne-Brit Hellerud

PÅ HØSTENS FØRSTE MØTE fikk vi et nytt medlem i klubben vår: Carmen Adela Solum, laboratorieassistent, født i 1983.

DET ER EN GLEDE å kunne ønske Carmen hjertelig velkommen til klub-

ben og vi håper alle sammen at hun vil trives i klubben og i organisasjonen vår.

DETTE VAR KLART DET VIKTIGSTE som skjedde denne kvelden og da Carmen fikk klubbnaålen og mappen med informasjon, var hun endelig blitt medlem hos oss!

DET SKJEDDE MER denne kvelden også! President Sissel overlot presidentnaålen til vår nye president, Anne-Brit Hellerud og fikk mange gode ord som takk for sin glimrende president-tid. Så ble det satt av plass til Norges eneste bokinspirator; Liv Gade fra Sandefjord! Hun er et fyrverkeri av bok-glede og helt eventyrlig flink til å prate, le, komme med hyggelige og morsomme kommentarer sammen med bokinformasjon. Det ble en hyggelig kveld mellom mer enn to permer! Det ble utlodning av bøker og alle var heldige; alle fikk én bok hver!

En strålende klubb-kveld i oktober-mørket!

Anne-Brit Hellerud sammen med Liv Gade, Norges eneste bokinspirator!

ELISABETH VOGT

KLUBBSTAFETTEN

Moss soroptimistklubb

MOSS SOROPTIMISTKLUBB

ble startet i 1953, som den 16. klubben i Norgesunionen. Og i dag har vi 30 medlemmer. Vi opplever at det er blitt stadig vanskeligere å rekruttere unge medlemmer, men noen har vi jo fått også i de senere årene. To av våre nåværende medlemmer, Lilian Mollatt og Ingrid Ree-Pedersen har vært med allerede fra starten for 64 år siden. På vårt sommermøte i juni ble de to utnevnt til klubbens første æresmedlemmer.

Lilian Mollatt og Ingrid Ree-Pedersen var med på å stifte Moss Soroptimistklubb i 1953. I sommer ble de utnevnt til klubbens æresmedlemmer, av daværende leder Grethe Tvester. Foto Wenche Berger.

VÅRE MØTER

holdes stort sett hver 3. mandag i måneden. Møtelokalene er også en historie for seg selv. Det begynte med møter i private hjem. Men det stoppet av seg selv da klubben ble for stor til å møtes rundt et privat kaffebord. Senere har vi flyttet rundt om i byen og ha hatt møtelokaler på 14 forskjellige steder, nå på Framnes Fritidssenter på Jeløy.

PROGRAMMET BESTÅR AV

en times foredrag, enten av en av våre egne medlemmer eller vi har invitert en ekstern foredragsholder. Det er serveres aftensmat, presidenten orienterer om aktuelle saker, og et av medlemmene holder fem minutter om et tema som engasjerer henne.

SOMMERMØTENE går ofte «Ut i det blå» med egne matkurver.

PÅ HVERT NOVEMBERMØTE

har vi auksjon over temaet Markens grøde. Der selges det brød og kaker for opptil 200 kroner pr. stykke, her er hjemmelagede delikatesser, hjemmestrikkede varer og annet som vi kan lokke kjøperne med. Inntekten gikk tidligere til oss selv for å finansiere reiser til nasjonale og internasjonale møter, men nå går pengene uavkortet til gode prosjekter, spesielt utdanningsfondet. På disse auksjonene kan vi få inn 15-20.000 kroner.

FOR Å LØSNE PÅ LOMMEBØKENE

ble det tidligere servert øl og dram på disse auksjonsdagene. Men det ble slutt da klubben hadde sine møter på Refsnes Gods, hvor vi ikke hadde lov til å nyte medbrakt. Dermed falt også en myte: Med klinkende edrue hoder satte vi omsetningsrekord!

VI HAR FORDELTE OPPGAVENE

i klubben på mange, og alle medlemmene skal være med i en eller annen komité. Presidenten og styret har det formelle ansvaret, en festkomité sørger for serveringen på møtene. Lederen i

Fra pilgrimsvandringen i sommer, deltakerne må følge med på kartet for å finne veien. Foto Wenche Berger

festkomiteen sitter også i styret. Det gjør også en av de to medlemmer som har ansvaret for møteprogrammene. Fordi disse velges for bare to år, blir det store bredde og variasjoner i temaene på medlemsmøtene.

VÅRT MEDLEM AGNES VOGT har som advokat vært med i en europeisk arbeidsgruppe i 2,5 år.

GRUPPEN HADDE SOM MANDAT å foreslå forenkling og modernisering av lover for føderasjonen, unionene, klubbene og alenstående klubber. Målet er å få en kortere vei mellom medlemmene og de som tar de store avgjørelsene. Arbeidsgruppen besto av seks soroptimister fra Tyskland, Sveits, Belgia, Hellas og Norge, hvorav fem jurister. Arbeidsgruppen samarbeidet med føderasjonens lovkomité og avsluttet sitt arbeid våren 2017 ved å legge

frem forslag til nye lover for guvernørmøtet i Firenze i juli i år. Føderasjonsstyret vil arbeide videre med saken.

TO AV KLUBBENS MEDLEMMER har også ansvaret for å holde kontakt med vennskapsklubbene i Horsens i Danmark, Bakka og Selja i Reykjavik i Island, Wellington i New Zealand, Biesko Biala i Polen, Izmir i Tyrkia og Karlstad-Solstaden i Sverige. I tillegg til de månedlige møtene har vi ett peismøte i året, der mindre grupper møtes hos hverandre for ganske enkelt ha tid til å prate og bli bedre kjent. Noen ganger får vi oppgitt et tema å snakke om, andre ganger ikke. Hyggelig er det uansett. Hvert år har soroptimistklubbene i Moss og Rygge et fellesmøte. Ansvaret går på runde.

EN NY TRADISJON BLE STARTET for et par år siden, nemlig at klubben arrangerer en pilgrimsvandring en lørdag i mai. Da inviteres også venner, kjente og potensielle medlemmer med på tur, og vi inviterer også medlemmer i naboklubbene. Det første året gikk vandringen fra Moss kirke til Råde kirke, med lang stopp og picknick ved Rygge kirke. Det andre året gikk vi fra Moss kirke til Son kulturkirke. I år gikk turen i Haldensområde, og neste år står Hvaler for tur. De som ikke orker å gå så langt

er veldig velkommen til å bile og spise matpakken og få en prat med deltakerne. Deltakeravgiften går til Utdanningsfondet. I år kom det inn hele 5000 kroner.

KLUBBEN ER MEDLEM av Moss og Omegn Kvinneråd som har driftsansvaret for både frivilligsentralen, Eldreliv, Home-Start og Velferds-sentralen for eldre. Vi er medarrangør for Kvinnedagen 8. mars, og der benytter vi anledningen til å selge lilla sløyfer, i tillegg til å selge dem på et av byens kjøpesentre.

VI STØTTER SOROPTIMIST INTERNATIONALS langtidsprosjekt for utdanning og ledelse, Norske Soroptimisters utdanningsfond og Moldovaprojektet mot traficking. Mossesoroptimistene er ivrige deltakere både som koordinatører og bøssebærere under TV-innsamlingene hvert år, selv om pengene ikke går til våre egne prosjekter.

Elisabeth Vogt
Moss soroptimistklubb

Vi i Moss utfordrer
SVOLVÆR SOROPTIMISTKLUBB
til å ta over stafettpinnen og
skrive i neste nummer av
Sorord!

DEN NYE SIE-PRESIDENTEN

RENATA TROTTMANN PROBST

RENATA TROTTMANN PROBST ble behørig presentert via sitt innlegg i Sorord nr. 42. desember 2016 der hun var gjesteskribent i medlemsbladet vårt.

Vi gjentar litt derfra, som oppfriskning:

RENATA GRUNNLA SITT EGET konsulentfirma i 2008. Hennes firma gir juridiske råd til internasjonalt klientell i saker knyttet til fast eiendom. Renata har over 20 års yrkeserfaring fra internasjonale banker, inkludert 10 år i UBS AG i Zürich. I UBS, har Renata hatt ulike lederstillinger, blant annet fungert som leder for Management Office of Global Private Banking. Før dette, var Renata ansvarlig for Human Resources for Continental Europe i Investment Banking Division of UBS. Før hun begynte i UBS, jobbet hun for en mindre bank hvor hun var ansvarlig for

alle ikke-bank transaksjonsområder av virksomheten, for eksempel Legal, HR og Office Management.

RENATA HAR EN MASTERGRAD i rettsvitenskap fra Bern University, Sveits, og en Master of Laws fra Institute of Comparative Law ved McGill University i Montreal, Canada. Her videreutviklet hun sin kunnskap om lederskap og ledelse gjennom topplederprogrammer ved Columbia University i New York og Steinbeis University i Berlin.

Renata er SIs President for 2015-2019.

Vi kaster mye plast, men heldigvis fins det gode ordninger slik at plasten kan brukes på nytt og få et nytt liv.

For hver kilo plast vi gjenvinner, sparer vi to kilo olje.

12X

Panter du en flaske, sparer du nok energi til å fullade mobilen 12 ganger.

Kilde: Vesar

SORG

En verdig begravelse fjerner ikke sorgen, men gjør den enklere å bære.

Sletsjøe
begravelsesbyrå etb. 1924

www.gsb.no
Behjelpelig hele døgnet

Larvik 33 18 10 80

SJEFENS HØYRE HÅND

SIGRID AG
FRA SI HARSTAD

Vi i vår klubb fikk besøk av daværende unionspresident, Sigrid Ag, i 2013 og har gode minner fra besøket. Sigrid kommer fra Harstad-klubben og har etter tiden som unionspresident vært på SIE-nivå i vår organisasjon. Hun har vært 1. visepresident og er nå SIE-president Renata Trottmann Probst høyre hånd, hennes generalsekretær. Sorord har fått følgende innlegg fra Sigrid:

«WE STAND UP FOR WOMEN» - er temaet som er valgt av vår nye SIE-president Renata Trottmann Probst fra Sveits. Hun overtok roret på SIE-skuta under styremøtet som ble avholdt i Leuven, Belgia fra 28. – 31. september i år.

ETTER Å HA INNEHATT VERVET som SIEs 1st Vice President Advocacy i to år, da med ansvar for påvirkningsarbeidet i vår flotte organisasjon, synes jeg det er særdeles spennende å nå få muligheten til å bli kjent med organisasjonen vår gjennom vervet som «Secretary General», eller på godt norsk; generalsekretær. Det er en av de få vervene som ikke er på valg, men som SIE-presidenten utpeker direkte.

I TILLEGG TIL Å VÆRE del av «SIE Restricted Board», dvs. de ni styremedlemmene med stemmerett, så er vervet som generalsekretær å være

SIE-presidentens nærmeste sparingspartner. Siste helgen i august besøkte jeg Renata på hennes hytte i det sveitsiske høyfjellet, og der planla vi formatet på det første styremøtet og de to kommende år i hennes presidentperiode. Renata er veldig opptatt av at vi som SIE-medlemmer skal ha innvirkning på den organisasjonen vi jobber for på egen fritid. Etter «restricted board meeting» første dagen, ble medlemmene i det utvidete føderasjonsstyret invitert til å delta i en prosess der vi skulle gi innspill til våre respektive arbeidsoppgaver innenfor gitte rammer.

EKSTRA HYGGELIG FOR MEG var det å møte Britt Norgreen, tidligere unionssekretær og webansvarlig i Norgesunionen. Britt ble valgt inn i «scholarship committee» under guvernørmøtet i Firenze i juli.

VIDERE SKAL JEG HA ANSVAR for fire områder i min funksjonsperiode:

1. Forslag til forholdsmessig stemmegivning i Europaføderasjonen.
2. Fremtidig struktur på SIE-styret
3. Rolle og oppgaver til avtroppende og påtroppende SIE-president
4. Oppfølging av SIEs fredprisvinnere og hvordan vi som organisasjon kan kapitalisere på dette.

Sammen med SIEHQ og ett av de andre styremedlemmene skal vi analysere og jobbe med informasjonen i unionenes årsrapporter. Dette tror jeg blir spennende da det gir godt innblikk i aktivitetene i hele Europaføderasjonen. Jeg ser fram til arbeidet med spenning.

SIDEN SAMMENSETNINGEN av SI-styret er besluttet endret, vil jeg også fram til 31. desember fremdeles ha ansvar for SIEs påvirkningsarbeid. Dette overtar visepresident Elisabeth Nyadwe fra Kenya etter årsskiftet.

Stor og god hilsen fra *Sigrid Ag*

ØSTLANDS-POSTEN

Lokalavisen for Larvik og Lardal

Som abonnent på Østlands-Posten får du:

- Tilgang til alle plussartikler på nett.
- Tilgang til **eAvisen** - papiravisen i digitalt format fra kl 23.00 kvelden før.
- **Rix** - en egen eAvis med nasjonalt og internasjonalt stoff.
- Del abonnementet med inntil 4 i husstanden.

Sjekk **op.no** for abonnementstilbud

Østlands-Posten

Bedre avis

JEG ER GANSKE FERSK PENSJONIST, og fikk utfordringen om å skrive noen ord om min hobby.

FOR Å RYDDE I MITT EGET HODE, må jeg gå tilbake til min ungdom, hvor svømming var min hobby, og hvor mine erfaringer fra svømmehallen i Trondheim også ble min motivasjon for mine utdanningsveier.

PÅ "FRITIDEN" FRA TRENING, ble jeg veldig fasinert av hva funksjonshemmede mestret i "det våte element". Det var fantastisk å se hvordan funksjonshemningene forsvant når de kom i vannet, og hva denne mestringen ga av humør og pågangsmot. Dette motiverte meg til mitt første yrkesvalg, fysioterapi, for i mine ungdomsår grodde en overbevisning fram i meg om at mestring er noe jeg vil jobbe med.

FRA FYSIOTERAPI VAR ETTER hvert veien til tilrettelegging av arbeidsmiljøet man jobber i og kompetanseutvikling ganske naturlig. Å mestre de utfordringer som møter deg, kan være på den fysiske fronten, men også kompetanse i forhold til den jobben du settes til, handler om

mestring. Å få bidra til at de du møter kan vokse som voksne har vært noe underliggende i mine yrkesvalg, men også noe som har vært retningsgivende for mine prioriteringer på fritiden. Og "hobby" er noe noe vi bedriver på fritiden, og da har jeg kanskje hobbyer?

SOM NYBAKT PENSJONIST, og under mine forberedelser til pensjonisttilværelsen, har grublingen vedr. fritidsaktiviteter (hobby) vokst fram, sakte, sakte.

JEG STORTRIVES fortsatt med langsomt økende oppgaver som fersk soroptimist, for også her handler det om å kunne gjøre en forskjell for at andre kan vokse som voksne. Utdanning for kvinner er derfor nesten som en fortsettelse av den veien jeg startet på som 19-åring, men er nå en fritidsaktivitet. Kobler jeg dette sammen med en annen viktig del av min pensjonisttilværelse, er jeg nesten 19 år igjen. Jeg "trener" hver dag, men nå tilpasset mitt liv som en eldre person.

Tenk å kunne sette av 1-2 timer eller mer hver eneste dag for å gå en tur i skog og mark sammen en god venninne, ektefelle eller også alene.

Fysisk aktivitet + sosialt samvær og en god prat!

MEN HVERDAGENE kan ikke bare fylles med turgåing og min rolle som soroptimist, og jeg er allerede veldig tilfreds med at jeg kan fylle mine dager med aktiviteter som gir meg energi; tenk å få lov til å bruke tid til kompetanseutvikling innen for eksempel matlaging, og å være med i en litteraturgruppe på dagtid! Dette siste er en plan jeg har for at min lesehobby også skal få en sosial dimensjon. Det jeg vet er at jeg opplever mest utvikling og glede sammen andre, og hobbyer skal jo gi MEG noe, gi meg opplevelse av å vokse som voksen og det gjør de aktiviteter jeg har fortalt litt om.

OG, WIKIPEDIAS DEFINISJON av begrepet hobby er: "Hobby er betegnelse for en fritidsaktivitet som ofte tar tid og vanligvis er ubetalt".

Jeg har hobbyer!

Pippi Müller

Indisk kyllingsuppe med eple ingefær og chili

Hei, alle sammen!
Her er min oppskrift til matspalten. Veldig vanskelig å velge. Det ble til slutt indisk kyllingsuppe, som svigerfaren min pleide å lage til oss. Den er fantastisk god, særlig på kalde, grå dager og enkel å lage.

Kilden til oppskriften er Trines Mat-blogg

INGREDIENSER

1 løk, i tynne båter
1-2 hvitløksfedd, finhakket
1/2-1 rød chili, finhakket
1 ss revet frisk ingefær
3 gulrøtter, i tynne staver
1 (syrlig) eple, i tynne staver
ca. 2 ts karri (smak til)
9-10 dl kyllingkraft eller kyllingfond (utblandet i vann)
2 dl kokosmelk (eller matfløte)
4 kyllingfileter, i biter
hvit nykvernet pepper
litt salt
rikelig med frisk koriander, grovt hakket
godt brød, for eksempel nan.

SKJÆR OPP INGREDIENSENE som angitt ovenfor, slik at du har alt klart før du setter i gang.

Fres løken i litt nøytral olje (eventuelt i kokosfettet øverst i kokosmelk boksen) i en gryte, til den er blank og myk. Ha i hvitløk, chili og ingefær og la det surre med noen minutter. Tilsett karri, gulrøt-

ter og epler, og la dette surre med et minutt eller så, før du tilsetter kyllingkraft eller utblandet kyllingfond. Kok opp og la det småkoke i 10-15 minutter.

I MELLOMTIDEN

deler du kyllingfileten i jevnstore biter, som stekes i litt nøytral olje på middels varme til kyllingen har en fin stekeskorpe på alle sider. Krydre kyllingen med litt salt og litt pepper underveis. Den trenger ikke være helt gjennomstekt enda. Kyllingfileten kan eventuelt erstattes med grillet kylling (uten skinn).

TILSETT KYLLINGBITER

og kokosmelk i suppegryten og gi suppen et lett oppkok. Kokosmelken kan eventuelt erstattes med fløte. Smak til med mer karri, chili, salt og hvit pepper, om nødvendig, og la suppen trekke et par minutter, til kyllingen er gjennomkokt.

Rett før servering rører du inn rikelig med koriander.

Serveres med godt brød, for eksempel nan eller focaccia.

Carmen
Adele
Solum

Tirsdag 24. oktober 2017

ØSTLANDS-POSTEN

Kvinner og FN-dagen

Kommentar

ANNE-BRIT HELLERUD

President, Larvik soroptimistklubb

FN-DAGEN 24. oktober markeres verden over. Fokuset er internasjonalt samarbeid og menneskerettigheter.

Norgesunionen av soroptimister ønsker å sette fokus på denne viktige dagen.

Larvik soroptimistklubb er en av 62 klubber i Norge. Sammen med soroptimistklubbene verden over, er vi en del av FN-systemet.

Vi vil spesielt rette oppmerksomheten mot noen av FN's bærekraftsmål. Viktige målsettinger som skal realiseres innen 2030.

LIKESTILLING ER her et -av

BÆREKRAFTSMÅL: Det gjennomføres utrettelig prosjekter innenfor flere av FN's bærekraftsmål. Og vi har spesielt fokus på å utdanne og bemyndige kvinner og jenter. skriver Soroptimistenes president i Larvik, Anne-Brit Hellerud.

ARKIVFOTO

mange- viktige tema. Et av målene er at det skal være full likestilling mellom kjønnene, kvinners stilling skal styrkes, og diskriminering av kvinner skal opphøre.

Det er store kulturelle forskjeller, og i noen land synes det uoverkommelig å gjennomføre disse målsettingene. En må ta innover seg at det er langt igjen til målet om at alle skal ha de samme grunnleggende menneskerettigheter, og til at kvinner er likestilte med menn. Soroptimistene verden over spiller en viktig rolle i dette arbeidet.

Soroptimist International omfatter ca. 80.000 medlemmer i 130 land. Kvinner som arbeidet for kvinner. Det gjen-

nomføres utrettelig prosjekter innenfor flere av FN's bærekraftsmål. Og vi har spesielt fokus på å utdanne og bemyndige kvinner og jenter. Både gjennom holdningsskapende arbeid, praktisk tilrettelegging, og ned til bistand til enkeltpersoner og grupper.

2030 KAN synes langt unna - men 13 år er ikke så lang tid. Og mye arbeid gjenstår når det gjelder å nå målene som er satt. Til syvende og sist er det den enkelte sin holdning som er avgjørende.

Vår holdning er at hver og en betyr noe. Ingen kan gjøre alt - alle kan gjøre litt. Det er deg, meg og oss det kommer an på.

PP - PØLSER OG PROSJEKTER

VI DELER UT GRATIS PØLSER hos Askjems nå også, det er fortsatt veldig trivelig og innsatsen bringer penger inn til våre mange prosjekter.

VI BLIR KJENT MED MANGE HYGGELIGE mennesker, ikke bare kunder, men også de ansatte. Et godt miljø gir gode resultater og vi kan glede oss over godt samarbeid også mellom medlemmene i klubben.

DET ER HYGGELIG å være to på jobb, som her hvor Britt og Margaret er på "vakt", med forklær som lover gode ferieopplevelser! Snart juleferie!

NYTT MILJØNETT

Larvik-klubben tar miljø på alvor! Vi har laget nytt nett med ny logo! Nettet markedsfører organisasjonen vår samtidig som salget bringer penger til utdanningsfondet! Og du sparer miljøet for plastposer!

30,- pr. stk. pluss porto

Super vennindegave eller som gave "med noe oppi" til foredragsholdere! Eller kjøp inn til klubben for videresalg - bestem prisen selv! :-)

Bestill gjerne klubbvis: thorka2@online.no

Godde venner
forlenger smilet

Hjelper du en mann,
hjelper du mannen.
Hjelper du en kvinne,
hjelper du en hel familie.

Denne plassen er sponset av anonym annonsør.

Beløpet er gitt som støtte til arbeidet Larvik Soroptimistklubb gjør for å gi kvinner hjelp til utdanning.

a global voice
for women

Soropt

04 / 2017

WOMEN & ADVOCACY NEWS

**35,000 SOROPTIMISTS ARE ENGAGED
IN PROGRAMME & ADVOCACY**

SIE Larvik, Norway

In developing countries, women are often the ones responsible for getting water every day – work that is too often under-valued and under-recognized. This impacts their health and their education, when girls are unable to go to school because they have to fulfil their water duties. **6 kilometers is the average distance that women have to walk to get clean water for their families every day!**

Last year, the SIE Club of Larvik, in Norway organized a walk to raise awareness on the lack of water throughout the world, and on the issue of women missing out on opportunities because of lack of access to fresh and clean water. Soroptimist from the district were invited to the walk, which was open to both members and non-members. No less than 65 participants showed up to participate, enjoy the good weather and walk in solidarity. The event was a great success!

Vi sakser fra vårt medlemsblad i SIE, The Link! De har et oppslag om vår VANNdring! Hyggelig å bli lagt merke til! Du kan selv bla i The link om du følger denne: <http://www.soroptimisteurope.org/the-link-archive/>

**SAY NO
UNITE
TO END VIOLENCE
AGAINST WOMEN**

70 %
av vannet til husholdningene, der det er stor vannmangel, blir hentet av kvinner.

60 millioner
timer blir brukt til å hente vann!

En ny studie anslår at seks av 10 personer på planeten vår ikke har tilgang til å skylle toaletter eller tilstrekkelig vannrelaterte sanitæranlegg. Med andre ord trenger 4,2 milliarder mennesker sikre og gode sanitærforhold. Det kan du også tenke på mens du sitter på do.

Den gode ferieopplevelsen starter hos oss!

ASKJEMS

BOBILER • CAMPINGVOGNER • REKVISITA
Åshaugveien 4 • 3170 SEM • post@askjems.no

33 30 13 00
www.askjems.no

Larvik soroptimistklubb

Nå er vi i farta igjen!

Julemerker

Larvik soroptimistklubb selger julemerker til inntekt for Norske soroptimisters Utdanningsfond for kvinner. Støtt arbeidet vårt, kjøp julemerker som pynter opp på julefestsingene til venner og forettingsforbindelser. Ett ark med 10 merker koster bare kr **25,-** plus porto

Søi gjerne klubbens bestilling!

Ellen Katrine
Julefrimerkeassistent

Send bestilling til thorka2@online.no

Husk å kjøpe **LILLA SLØYFER** fra **unionen** og støtt arbeidet mot handel av kvinner!
KONTONR.:
2801 18 11835

SORord

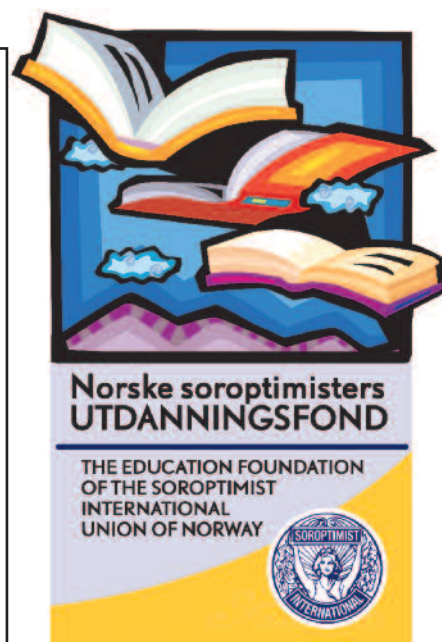
- ord verd å lese

Larvik Løk

Hummerbakkveien 253 • 3294, STAVERN

Løkka 17 • 33 11 63 66 • 3271 Larvik

Abonner på iFOKUS - gratis blad utgitt av FOKUS,
Forum for kvinner og utviklingsspørsmål.

Klikk deg inn på denne linken og få gratis blad med mye info om kvinnespørsmål!
<http://www.fokuskvinner.no/no/Forsiden/Magasinet-Kvinner-Sammen/>

Norconsult

Tverrfaglig rådgivere midt i Larvik

Prosjektadministrasjon - Elektro - Eiendom - Brann - Kommunalteknikk
- VVS Bygg - Plan Miljø - Landskapsarkitekt - Oppmåling

www.norconsult.no

Norconsult AS, Nedre Fritzøegate 2,
3264 Larvik, Tel. 331 41 400

Norconsult

VÅRE TILLITSKVINNER!

Her er våre tillitskvinner i styret samlet på ett Brett!

F.v. president Anne-Brit Hellerud, styremedlemmene Britt Ohrem Brastein, Torild Gusland, Kristin Dons Wallebek, Maria Brekke-Jakobsen, Ina Maria Snedal Tufte og Jane Sandli.

Disse loser oss gjennom soroptimiståret 2017 til 2018, fra oktober til oktober. Valgkomitéen hadde en grei jobb i år, siden få skulle ut av verv. Positive medlemmer sa ja til verv!

Vi gleder oss over jobben som er gjort og skal gjøres og takker for at vi har villige og interesserte medlemmer som gjerne tar et tak for en god sak: soroptimismen!

Tillitskvinner fra oktober 2017/18

PRESIDENT : Anne-Brit Hellerud

STYREMEDLEMMER:
 Britt Ohrem Brastein
 Maria Brekke-Jakobsen
 Ina-Maria Snedal Tufte
 Kristin Dons Wallebek
VARAMEDLEMMER:
 Jane Sandli
 Torild Gusland

REPRESENTANTER TIL UNIONEN,
 1. REPRESENTANT:
 Anne-Brit Hellerud, president
 2. REPRESENTANT:
 Maria Brekke-Jakobsen

SUPPLEANTER TIL UNIONEN,
 1. SUPPLEANT: Britt Ohrem Brastein
 2. SUPPLEANT: Ina-Maria S. Tufte
 3. SUPPLEANT: Jane Sandli

PROGRAMANSVARLIG
 Leder: Lill Bjørvik
 Assistent: Margaret Støle Karlsen

PROGRAMKOMITÉ,
 Trine Lise Fevik
 Torunn Hammer Haarberg
 Tove Stensgård Hellum

Sølvi Snedal Tufte

REKRUTTERING
 Ina-Maria Snedal Tufte
 Margaret Støle Karlsen
 Marit Kobro
 Tove Akre

VALGKOMITÉEN
 Gro Stalsberg

REVISOR
 Jorunn Sjønnesen
 Gro Stalsberg

NETTANSVARLIG
 Ellen Katrine Snedal, leder
 Maria Brekke-Jakobsen

PR/Markedsansvarlig
 Margaret Støle Karlsen

REDAKSJONEN FOR SORORD
 Lill Bjørvik,
 Torunn H. Haarberg,
 Margaret Støle Karlsen,
 Sølvi Snedal Tufte

FAKTA

“Det er ikke det at vi er for mange eldre soroptimister, vi er for få yngre!”

Marianne Kalleberg, SI Arendal

SIE Peace Prize

Gégé Katana Bukuru

Gégé Katana Bukuru vant SIEs fredspris for 2017, hun er fra Den demokratiske republikk Kongo (DR Kongo). Hun bor i Uvira, i en provins syd i landet. Her har hennes arbeid i organisasjonen Solidarity of Active Women for Defense of Human Rights (SOFAD), blitt lagt merke til. Organisasjonen trener aktivister til å forsvare menneskerettighetene i landet.

I landet er kjønnsrelatert vold et ikke-tema og hun lærer opp kvinner til å forsvare sine rettigheter.

HVORFOR SOROPTIMIST?

FOR MANGE ÅR SIDEN

satt jeg og søkte etter noe på nettet (husker ikke hva) så kom jeg over et stykke om soroptimistene i Larvik og internasjonalt.

TENKTE MED EN GANG

at dette virket spennende og interessant. Kvinner som hjelper kvinner, og at det er Internasjonalt.

VI FLYTTET FRA STAVERN

og det ble ingen ting ut av det da, men da vi kom tilbake til Stavern ble jeg kjent med Kristin som hadde fått

innbydelse til et møte og da fulgte jeg med på lasset.

DET HAR JEG IKKE ANGRET PÅ.

Jeg har lært mye og blitt kjent med mange flotte soroptimister. Blitt kjent med alt det gode de gjør for at andre kvinner skal få muligheter til utdanning som igjen fører til mer frihet og bedre kår for dem og deres familier. Så det var kort om min grunn for å bli en Soroptimist.

Hilsen

Tove Stensgård Hellum

Bruk våre nettsider: www.soroptimistnorway.no
og bli litt bedre kjent med organisasjonen du er del av!

EDUCATE EMPOWER ENABLE

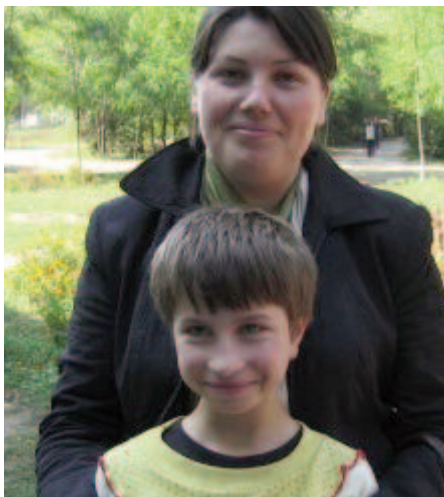
**Referat fra møte
I Tønsberg
Soroptimistklubb 23.
oktober 2017**

VÅR KLUBB, SAMMEN MED FLERE andre klubber, ble invitert til møte i Tønsberg-klubben. Vi som møtte fra Larvik var Torunn Haarberg, Margareth Støle Karlsen, Lill Bjørvik og Tove Akre. Grunnen til møtet var Aliona Stepan fra Chisinau - Moldova. Hun var invitert til å snakke om sitt arbeide CRIC (Child Rights Information Center)

Dette senteret arbeider for å:

- Passe på barns rettigheter
- Støtte barns deltakelse og initiativer.
- Utvikle informasjon og opplæringsprogrammer for barn, foreldre, fagfolk.
- Sosial integrering av barn i fare.

MÅLET ER Å ENDRE FOLKS MENTALITET angående oppfatningen av barnet som eget individ, med egne rettigheter, synspunkter og meninger, og øke bevisstheten til sentrale og lokale offentlige myndigheter med hensyn til implementering av sosialpolitikk for barn.

DET ALIONA FORTALTE OM, var hva «Life skill Education» er. Hun fremhevet særlig viktigheten av dette i forhold til barn på internatskoler. Man kan lese om prosjektet vårt på Norgesunionens sider. Det som i utgangspunktet, skulle vare i tre år, har nå pågått i ti år. At vi i Norge og Tønsberg-klubben i særdeleshet, har klart å holde liv i prosjektet så lenge, er en av suksessfaktorene!

I TILLEGG ER VÅRT PROSJEKT mal for flere andre prosjekter, både i Moldova og i Ukraina og Hviterusland. Aliona er personlig i kontakt med mellom 80 og 90 av tidligere og nåværende prosjektdeltakere, og hun gir dem fortsatt råd og veiledning. Det gjør også de 9 sosialarbeiderne vi har utdannet gjennom prosjektet. Aliona fortalte at mange av «barna» ser på dem som egen mor. Hun beskrev og fortalte om jenter som hun hadde arbeidet med og viste bilder om at de hadde lyktes, noen av dem, det var utrolig sterkt. Det er godt å høre at det har gått så bra med dem! Noe som langt fra var en selvfølge!

ALIONA BOR NÅ I DUBLIN.

Her bor hun sammen med sin søster, svoger og lille niese på 5 år. Hun har arbeidstillatelse i Irland fordi moldovere, barn og barnebarn av disse, født i Romania før 2.verdenskrig, har rett til både moldovsk og rumensk pass. Siden Romania er medlem av EU, kan disse derfor arbeide lovlig i EUs indre marked med fri flyt av varer, kapital, tjenester og personer (de såkalte fire friheter, hvor Norge gjennom EØS avtalen også er forpliktet.)

DET ER EN MØYSOMMELIG AFFÆRE å få et slikt pass for moldovere. Man må bevise familieforhold langt tilbake,

Aliona Stepan med barn fra internatskoler i Moldova.

pluss svare på MANGE andre spørsmål, men forståelig nok, det er vel verdt det. Med bare moldovsk pass, måtte man hver gang man skulle reise til utlandet, søke om visa. Da måtte man stå i kø på en ambassade i timevis, for ikke å si dagevis, og det kostet mange penger hver gang. Den tyske ambassaden ligger rett ved hotellet vi bruker å bo på i Chisinau, og der var det var alltid kjempelang kø av visasøkere å se. Det var stort sett bare til Russland man kunne reise fra Moldova uten visa.

ALIONA ARBEIDER NÅ I BUTIKK i Dublin, hvor de selger barnetøy. Hun har heldigvis fortsatt flere oppdrag for CRIC i Moldova. Det er trist å tenke på at hun, som er så kunnskapsrik og nyttig på sitt arbeidsfelt, har sett det som nødvendig å reise fra landet sitt. Det forteller mye om situasjonen i Moldova. I foredraget fortalte hun blant annet at nå, i enkelte distrikt, reiste mellom 300 og 400 personer til utlandet hver måned!

ALIONA AVSLUTTET MED:

«All Norwegian soroptimists were very warm and nice people».

Tove Akre

CARLSENFRTZØE
Den lokale byggevarespesialisten
med eget glassverksted
Stavern
Tlf: 33 13 99 66

LILLA SLØYFE!

Her har vi sakset et bilde fra Facebook-siden til Soroptimister:

“Lilla sløyfer-dugnad i Halden soroptimistklubb!

Nå er det bare å sende bestillinger. Vi er klare!”

Husk å kjøpe

LILLA SLØYFER

fra jentene i Halden og støtt arbeidet mot handel av kvinner!

KONTONR.:

2801 18 11835

Vår organisasjon har konsultativ status i FN.

**KEEP
CALM
AND
JOIN
SOROPTIMIST**

Skinnende soroptimistring!

Kjøp deg skinnende soroptimistring fra Larvik-klubben!

Som soroptimister har vi mange muligheter til å synliggjøre vårt medlemskap i vår organisasjon.

En ring i gull eller sølv kan være en fin måte å markere medlemskapet på. Larvik-klubbens egen gullsmed har designet ringene, og du kan sende en e-post til henne og få mer informasjon om størrelser og pris: aheller3@online.no
10% av prisen går til Norske soroptimisters utdanningsfond for kvinner.

Norske soroptimisters utdanningsfond for kvinner

ble etablert for å støtte kvinners mulighet til utdanning. Søknad for støtte må være godkjent av en lokal soroptimistklubb på stedet studenten bor eller studerer.

Fondet så dagens lys i 1985,

og første utdeling fra fondet skjedde i 1990. Fondets målsetting er å promotere, gjennom støtte, utdanning til kvinner som ellers ikke ville ha finansielle muligheter til å fortsette sin utdanning.

Støtte til kvinners

yrkesutdanning i utviklingsland er grunnpilaren for opprettelsen av fondet.

aheller3@online.no

The poster features a blue and orange color scheme. At the top, the word 'UNITE' is written in large white letters, with 'ite' in blue. To the right, the word 'UNITE' is repeated in various languages: Chinese (联合国起来), French (TOUS UNIS), and Russian (СОБЛІА). Below this, the text 'endviolence.un.org' and the UN Women logo are visible. The background shows silhouettes of people with their hands raised, and a purple awareness ribbon is centered. The main title 'UNITE to END VIOLENCE AGAINST WOMEN' is prominently displayed on the right side.

UNITE

endviolence.un.org

UNITE

UNITE to END VIOLENCE AGAINST WOMEN

SLAVERI HAR EN LANG HISTORIE.

Menneskehandel er vår tids slaveri. Det er kynisk utnyttelse av sårbare og fattige mennesker til blant annet prostitusjon og tvangsarbeid.

MER ENN 21 MILLIONER LEVER I MODERNE SLAVERI. (*)

*) FNs arbeidsorganisasjon ILO

KVINNER OG BARN ER MEST UTSATT. Mange havner i prostitusjon.

MENNESKE-HANDEL SKJER OVER HELE LANDET.

Menneskehandel er en stor illegal økonomi. Bare våpenhandel er større.

Soroptimistene er aktive i arbeidet mot menneskehandel (trafficking).

SI NORGE
KVINNER FOR KVINNER
- innovativ og engasjert -

Tekst SI Norge

HVORFOR SOROPTIMIST?

Soroptimister gjør en forskjell!

Bente Lene Christensen er unionspresident i SI NORGE 2017-2019

JEG HAR VÆRT MEDLEM av Fredrikstad Soroptimistklubb siden 1989. Jeg er tannlege med egen privatklinikk i Fredrikstad. I dagens samfunn blir vi mer og mer spesialisert i våre yrker, og får således en begrenset kontakt med andre yrkesgrupper. Nettopp det å være med i en organisasjon som Soroptimist International, gir en unik mulighet til å få kontakt med andre yrkesgrupper. Jeg har blitt kjent med kvinner fra helt andre yrker enn mitt eget, og utviklet varig vennskap med dem, både på tvers av alder og landegrenser. Det at man har en bred aldersfordeling, er en stor fordel.

VÅR ORGANISASJON er ikke partipolitisk og ikke religiøs. Vi er en organisasjon som består av samfunnsengasjerte, yrkesaktive kvinner som på verdensbasis arbeider konkret for å bedre kvinners stilling, gjennom bevisstgjøring, påvirkning og prosjektarbeid.

Vår visjon er å være «en global stemme for kvinner». Jeg har hatt den store gleden og muligheten til å besøke flere klubber i vårt langstrakte land, fra Kirkenes til Lister. Jeg har blitt tatt vel imot alle steder, og opplevd medlemmenes store engasjement. Noen klubber har engasjert seg i prosjekter lokalt, andre har prosjekter i utlandet. Det som er felles for alle, er at vi opplever at det nytter. Vårt arbeid gjør en forskjell.

SAMTIDIG UTVIKLER MAN SEG som medmenneske med et samfunnsengasjement. De kommende 2 år hvor jeg er unionspresident, vil jeg og mitt styre fokusere på følgende:

- Øke andelen medlemmer av yngre, yrkesaktive kvinner.
- Styrke fadderordningen, ta vare på de medlemmene vi har.
- Oppfordre klubbene til å sette opp forestillingen «Valgt det...»
- Styrke det nordiske samarbeidet mellom soroptimister.
- Sterk satsning for at Soroptimist Nordic Leadership Academy - SNLA-2018 - på Røros blir en suksess.
- Fortsatt oppfølging og satsning på klubbene i Moldova.

PÅ VÅR HJEMMESIDE kan du klikke deg inn på hver enkelt klubb og finne kontaktinformasjon. Ta gjerne kontakt hvis du er interessert i å høre mer om soroptimistene og eventuelt medlemskap.

Fredrikstad 21. oktober 2017

Bente Lene Christensen

BÆREKRAFTIG UTVIKLING

Bærekraftig utvikling handler om å ta vare på behovene til mennesker som lever i dag, uten å ødelegge fremtidige generasjoners muligheter til å dekke sine.

Støtt våre annonsører
- de støtter oss!

 <p>Redd Barna www.reddbarna.no - GI DITT BIDRAG!</p> 	<p><i>Elsker du interiør og ønsker inspirasjon til hjemmet eller hytta?</i></p> <p>Hos Kari-Ann på Brygga Interiør får du kreative råd og nye ideer. Se nyheter fra Lene Bjerre, Herregård-SAA, Høie, Cawø, J-line og Gant.</p> <p>Brygga Interiør Fritzøe Brygge • Larvik • 90081502 10.00 -20.00(18)</p>
 <p>FARGERIKE</p> <p>Kommer du til oss hjelper vi deg med fargesetting og løsninger tilpasset ditt hjem og din smak.</p> <p>Buggesgate 3, Torstrand, Larvik, 33139440 www.fargerike.no</p>	 <p>Laurvig Reisebureau</p> <p>Nansetgt. 11 -33 11 7171 post@laurvig.no •</p>
<p><i>Byens eneste sektumsapotek som har langåpent!</i></p> <p>vitus apotek Du finner oss i Amfi Larvik * 9-19(16) SVANEN</p>	 <p>EXTRA</p> <p>Extra stort utvalg til Extra lave pris-</p>
 <p>MENY</p> <p>Fritzøe Brygge • LARVIK • 33156700 Du får så mye mer</p>	 <p>FARRIS BAD</p> <p>- ta tiden tilbake!</p> <p>www.farrisbad.no tlf. 33 19 60 00</p>

Støtt våre annonsører
- de støtter oss!

Alt av markedsmateriell

TRYKKSAKER | GRAFISK | PROFIL | EMBALLASJE | MEDIA | ALL MADE
WEB DESIGN | FIRMAGAVER | PROFILTØY

**THORESEN
transport a.s**

STAVERN SPORT
DRONNINGENSGATE 2
• 3319 89 41

Stavern.sport@sport1.no

★★★★
HOTEL WASSILIOFF
STAVERN

Havnegaten 1
3290 Stavern
33 11 36 00

Unn deg en elektriker!

33 13 38 88

"Et godt liv handler litt om skjønnhet,
mye om sunnhet, men mest om helhet"

1. etasje på Amfi Larvik
33 13 14 40
9-20

Hvert 6.
Sunkost-produkt
GRATIS!

**TØNSBERG
FELDENKRAIS
STUDIO**

Gruppe-
trening
vår og høst

*Alle kan bevege seg lettere og bli mer smidige
Alle kan redusere sine muskelspenninger
Alle kan få friere pust og utvikle bedre balanse*

KRISTIN RUDER 932 17 240
feldenkraismetoden.no

LARSEN

GARTNERI AS
Tlf. 33 18 32 62 - VELDRE

SORORD KREVER LITT JOBBING!

DET ER VEL INGEN SOM LESER SORORD som innbiller seg at innhold og design kommer av seg selv, men hvor mye jobb det krever, vet nok best de som har jobben.

UTGAVEN DU LESER NÅ er nummer 44, årgang 23. Altså har arbeidet pågått i 23 år, det er kontinuitet, for å si det sånn. Det er ikke noe som kommer rennende på ei fjøl, men etterhvert har nok redaksjonen opparbeidet seg erfaring slik som tidsperspektiv på å samle inn stoff, sette bladet sammen og sørge for kopiering av de utgaver vi ønsker å ha på papir. Nettansvarlig i klubben sørger for å legge bladet ut på våre nettsider og redaksjonen legger linker ut på både lukket og åpen Facebook-side samt den lukkede siden som heter soroptimister på Facebook. Her treffer vi soroptimister, landet over. I tillegg sender vi bladet som pdf-utgave til alle klubber, direkte.

Redaksjonen har bare ett møte i halvåret, her er fra venstre Torunn Hammer Haarberg, Lill Bjørvik og Margaret Støle Karlsen på Café Becks. Sølvi Snedal Tufte var forhindret denne dagen.

Vi sørger for at utenlandske kontakter også f r lese Sorord, selv om de fleste av dem har mest glede av bildene v re!

DET   SAMLE INN STOFF er stort sett en grei oppgave. Medlemmene i klubben v r er positive til å bidra med tekst til bladet. Det å skaffe annonsører har gjennom årene vært en mer arbeidskrevende oppgave, men vi har annonsører som har vært med oss gjennom alle disse 23 årene og som fortsetter å støtte klubb-

arbeidet v rt. Det skal vi være stolte av.

NORSK SOROPTIMA, v r konkurent, er limet i organisasjonen, har noen sagt. Sorord er i allefall v r klubbs "historiebok"! Ganske mange av utgavene ligger på nettet og det er artig å "bla" i gamle årganger.

KLIKK DEG INN P  <http://larvik.soroptimistnorway.no/> så kan du se hva vi som klubb har på nettsidene pluss lese gamle Sorord!

BESTILL MILJØNETT!

Flotte til eget bruk,
til venninnegaver eller til
gjester på klubbmøtene!
Kr 30,- pr. stk.
pluss porto!
3 for 100,- kroner!
:-)

Bohus tilbyr et meget bredt utvalg
av møbler og interi rprodukter til
meget gode priser.

 Bohus®

Løkka 6 • Larvik • 33 13 49 70

MILJØNETT OG SOROPTIMISTNETTVERK

President Anne-Brit Hellerud pakker miljønett en tidlig morgen og her er de kommet fram til jentene i Gjøvik-klubben. Unionspresident Bente Lene nr. fire fra høyre.

VI HAR PRØVD SOROPTIMISTNETTVERKET på en ny måte: Klubben vår har solgt miljønett til Gjøvik-klubben. Så har brukt soroptimistnettverket som speditor fra Larvik til mottaker.

VI KONTAKTET MARIANNE KALLEBERG fra Arendal-klubben som positivt svarte ja til å være kurér på den første strekningen. Vår president Anne-Brit pakket bilen med miljønett fra sin lagringsplass i Lågendalen, kjørte dem til møte-

punktet ved Sandefjord Motorhotell.

MARIANNE SVINGTE INNOM på sin vei til utvidet unionsmøte (uu) i Fredrikstad. Hun plukket opp nettene, fraktet dem over fra Vestfold til Østfold og overleverte nettene til unionspresident Bente Lene, som ledet uu i Fredrikstad.

UKEN ETTER DRO BENTE LENE til møte med Gjøvik-klubben og fikk overlevert miljønettene til

representanter for klubben i Mjøs-distriktet.

DERMED SPARTE GJØVIK-JENTENE frakt på miljønettene, Larvik fikk solgt nett og utdanningsfondet får penger.

LARVIK-KLUBBENS SALG av miljønett støtter Norske soroptimisters utdanningsfond.

Takk til Anne-Brit, Marianne og Bente Lene!

NYTT
MILJØNETT

Larvik-klubben tar miljø på alvor! Vi har laget nytt nett med ny logo! Nettet markedsfører organisasjonen vår samtidig som salget bringer penger til utdanningsfondet! Og du sparer miljøet for plastposer!

30,- pr. stk. pluss porto

Super venninnegave eller som gave "med noe oppi" til foredragsholdere!
Eller kjøp inn til klubben for videresalg - bestem prisen selv! :-)

Bestill gjerne klubbvis:
thorka2@online.no

MORGEN I JENIN

Av Susan Abulhawa

NÅR JEG SETTER MEG NED

for å lese, velger jeg enten bøker hvor jeg kan slippe og «tenke» så mye, eller bøker basert på historie.

Dette avhenger av arbeidspres og dagsform den dagen jeg står foran ei bokhylle og bare må ha ei bok å lese.

VI LEVER I ET SAMFUNN,

fullt av materielle goder, hvor vi blir veldig påvirket av det media skriver, og da kan det være godt å finne en bok som denne.

MORGEN I JENIN

var egentlig en bokgave til min mann fra en bokinteressert svigerinne, og den ble omtalt som en viktig bok å lese fordi den beskrev en annen side av Israel-Palestina konflikten enn den vi vanligvis hører.

FORFATTEREN ER DEN PALESTINSKE

Susan Abulhawa. Hun har kjent den palestinsk-israelske konflikten på kroppen. Foreldrene måtte flykte etter seksdagerskrigen i 1967, og familien ble splittet. Susans omflakkende barndom førte henne til Kuwait, Jordan og den okkuperte delen av Øst-Jerusalem. Etter hvert bosatte hun seg i USA, der frustrasjon over Vestens ensidige framstilling av palestinerne situasjon fikk henne til å begynne å skrive. Susan Abulhawa er glødende opptatt av palestinske barns situasjon og er grunnlegger av organisasjonen Playgrounds for Palestine, som bygger lekeplasser for barn i okkuperte områder.

OMTALE FRA DEN

NORSKE

BOKDATABASEN

Palestina, 1948. Familien Abulheja blir fordrevet fra hjemmet sitt i landsbyen Ein Hod og blir sendt til flyktningeleiren i Jenin. Amal forteller om brødrene sine, den ene blir borte i kaoset som oppsto da de måtte flykte, og ender som israelsk soldat, mens den andre velger å ofre alt for Palestina, og blir samtidig sin brors fiende. Amals egen dramatiske historie inkluderer kjærlighet, tap, barndom, ekteskap og moderskap, og fører henne etter hvert til Pennsylvania i USA.

SUSAN ABULHAWA

har skrevet sin oppdiktede familie inn i en ramme der de historiske fakta er korrekte. I boken kan vi lese om alle de tragiske hendelsene i tur og orden i konflikten mellom Israel og Palestina. Historien får et dokumentarisk preg, og det å lese om et helt folks lidelse gjennom generasjoner nedfelt i én konkret familie, gjør inntrykk. Det blir en historie som det nesten ikke er mulig å ta inn over seg, når en ikke har opplevd okkupasjon, krig, terror eller Midtøsten.

SOM PEDAGOG BLE JEG OGSÅ GREPET av beskrivelsen om hva som skjer med et menneske som mister alle sine kjære.

Konkretiseringen av hvordan redselen for å miste flere gjør at man ikke tør binde seg, eller tør å vise kjærlighet. Hvordan sorgen og redselen skaper avstand i stedet for nærhet ble så virkelig at jeg fikk lyst til å hjelpe Amal som mor, slik at hun kunne få et bedre forhold til sin datter.

Inger Solum Styrvold

ÅRETS RESOLUSJON

VEDTATT PÅ REPRESENTANTSKAPSMØTET I JUNI 2017

I tråd med SI Norges strategiplan, har vi også i år vedtatt en resolusjon på representantskapsmøtet. I år ble møtet holdt i Oslo med Kirsti Guttormsen som unionspresident.

Redaksjonskomitéen, fra venstre: Inger Bjørnstad Jensrud, Hamar, Margaret Støle Karlsen, Larvik og Aud Baadstrand Skare, Bærum jobbet konstruktivt og godt sammen og gjorde forarbeidet for resolusjonen.

Soroptimist International

NORGESUNIONEN

Statsminister Erna Solberg,
Justis- og beredskapsdepartementet
v/Justisminister Per-Willy Amundsen,
Justiskomiteén v/leder Hadia Tajik,
Barne- og likestillingsdepartementet v/Solveig Horne,
Helse- og omsorgsdepartementet v/Bent Høie,
Likestillings- og diskrimineringsombudet v/Hanne Inger Bjurstrøm,
FOKUS Forum for kvinner og utviklingspørsmål

Oslo, 11. juni 2017

ISTANBULKONVENSJONEN

200 norske soroptimister, samlet til representantskapsmøte i Oslo 11. juni, har med glede registrert at Stortinget 29. mai 2017 enstemmig samtykket i ratifisering av Europarådets konvensjon av 11. mai 2011 – Istanbulkonvensjonen.

Istanbulkonvensjonen er et svært viktig verktøy i forebygging og bekjempelse av alle former for vold mot kvinner og vold i nære relasjoner. Konvensjonen skal fremme likestilling mellom kvinner og menn, samt beskytte rettighetene til kvinner utsatt for overgrep og vold, og fremme nasjonalt og internasjonalt samarbeid mot overgrep.

Norske soroptimister forventer at staten oppfyller forpliktelsene i Istanbulkonvensjonen. Vi forventer at det snarest blir bevilget tilstrekkelige ressurser til de aktuelle instanser – skole, helse, politi, krisesentre og flere, slik at nødvendige tiltak kan iverksettes til etterforskning, hjelp til ofrene, og straffeforfølgning av gjerningspersonene.

Gjennom bevisstgjøring og handling vil norske soroptimister i samarbeid med staten og andre frivillige organisasjoner fortsette arbeidet med å forebygge vold mot kvinner og vold i nære relasjoner.

Kirsti Guttormsen

Kirsti Guttormsen
Unionspresident
Norgesunionen

Org nr: 984 881 185 • Unionspresident Kirsti Guttormsen, Sigurd Hoels vei 63, 0655 Oslo
post@soroptimistnorway.no • www.soroptimistnorway.no

SOROPTIMIST INTERNATIONAL (SI) er en verdenssammenslutning av klubber der medlemmene er yrkeskvinner. Uten hensyn til rase, religion og politisk ståsted arbeider organisasjonen for fremme av menneskerettighetene, bedring av kvinners stilling i alle samfunn, internasjonal forståelse og vennskap, respekt og forståelse for andres arbeid.

SI er en frivillig organisasjon (NGO) tilknyttet FN med lobbyister i FNs organer i New York, Geneve, Wien, Paris, Roma, Nairobi og Kairo. Soroptimistene har generell konsultativ status i FN og deltagende status i Europarådet.

SI er en global stemme for kvinner med fokus på utdanning, miljø og helse. Soroptimistene er fordelt på ca. 3000 klubber i mer enn 132 land med ca. 80.000 medlemmer. I Norge er det mer enn 60 klubber med ca. 1800 medlemmer.

NORGESUNIONEN er tilsluttet FOKUS - Forum for kvinner og utviklingspørsmål - et kompetansesenter i internasjonale kvinnespørsmål, med 62 medlemsorganisasjoner.

Våre prosjekter: Soroptimist International 2011-2021: "Invester i fremtiden: Soroptimister for utdanning og ledelse."

Soroptimist International Europe 2015-2017: "Soroptimists invest in Education".

NORGESUNIONEN har sterkt fokus på å forebygge menneskehandel gjennom sitt bevisstgjøringsarbeid i Norge og prosjektarbeid for ungdommer i Moldova.

Norske soroptimisters utdanningsfond for kvinner. Fondet får årlige tilskudd fra klubbene og deler ut støtte til utdanning for kvinner.

*Soroptimister
- en global stemme for kvinner*

DISTRIKTSKONTAKTENS TILBAKEBLIKK

Distriktskontaktene var samlet i oktober, Torunn ytterst til høyre i første rekke.

NOEN TANKER FRA DISTRIKTSKONTAKTEN I SYD2

DET HAR ALLEREDE GÅTT ET ÅR av funksjonstiden for mitt verv som distriktskontakt (DK). Jeg hadde håpet på at jeg skulle fått utført noe mer i løpet av et år, men alle møter skal jo passe inn i både min og klubbens møteplaner. De klubbene jeg har besøkt har gitt mange fine opplevelser og inspirasjon.

SAMLING MED DISTRIKTSKONTAKTENE og Unionens ekstensjonskomité i slutten av oktober gav en ny giv og

inspirasjon til videre arbeid. Her var det mange flotte og reflekterte soroptimister.

UTFORDRINGEN MIN

er å gi noen av ideene og inspirasjon videre. Slagordet for samlingen var «Åpne opp».

Det betyr at vi både må være synlige på lokale møteplasser og på sosiale medier, og åpne opp for nye medlemmer på en mer fleksibel måte. Det er avgjørende at vi får fram budskapet vårt.

Norgesunionen har på sin hjemmeside en oppfordring om å ta kontakt med lokale klubber hvis en ønsker å bli soroptimist!

DISTRIKTSMØTENE

er en fin møteplass for soroptimistene i distriktene. En DK bør være med og bistå ved disse møtene, men det er klubbene som har ansvaret for å gjennomføre møtene. Det er avgjørende at presidentene og klubbene oppfordrer og inspirer til å delta på disse møtene. Her har vi en viktig jobb å gjøre, ikke minst på bakgrunn av at Tønsberg-klubben måtte avlyse sitt distriktsmøte på grunn av for dårlig oppslutning.

«We stand up for Women» er et godt slagord som vi må fylle med innhold og synliggjøre.

Som soroptimist får du

- et fellesskap med aktive kvinner
- et sted med muligheter
- være en del av noe større enn deg selv
- gjennom SI talerett i FN, Europarådet og FOKUS
- bidra til en bedre verden
- lære om ting du ikke visste du ville lære
- velge ditt deltakelsesnivå, men ditt bidrag forventes
- bli kjent med mennesker du normalt ikke har i din omgangskrets – det beriker!
- muligheter – det finnes posisjon for den som vil
- bruke kompetansen din på en ny måte
- personlig utvikling

Innenfor disse rammene bør vi ha store muligheter til å nå **mange potensielle medlemmer.**

Jeg slutter meg til Kine Aasheims ønske om at vi får

BEVISSTE OG MODIGE SOROPTIMISTER

Torunn Hammer Haarberg

SOROPTIMIST INTERNATIONAL

- Et verdensomspennende nettverk av kvinner fra ulike yrker, sosiale forhold og kulturer.

- Vi arbeider for å styrke kvinners rettigheter, bekjempe vold og gi kvinner utdanning.
- Soroptimistene er en global stemme for kvinner.

Støtt våre annonsører
- de støtter oss!

Byggmester
Bart Knipmeyer

Larviksveien 55 - Stavern
33 11 73 77 - 924 49 049

Det du *virkelig* trenger

Idelin

Kongegata 27, Larvik 33 18 13 20

Ønsker du veiledning om
frisyre og image, hårpleie
eller fargedesign
- vår spisskompetanse i alle
fagets disipliner står til
din disposisjon.

JAZZ
FRISØR

BYENS INNOVATIVE FRISØR • TORGET • LARVIK • TLF. 33182025
Mandag-fredag 09.00-18.00 • Lørdag 09-15.00

Vi trykker kvalitetsmateri-
ell til soroptimistene!

X+IDE

GRAFISK HUS

Design og layout • Offset- og digitaltrykk
Storformat • Plakater • Messemateriell
Profilering • Pakking og distribusjon

X-idé as, Fjellhamar
Marcus Tranesv. 100
1472 Fjellhamar
Tlf. 22 90 39 00
rune@xide.no

Velkommen til velvære!

Vi har det du trenger til deg og kroppen din. God kvalitet,
gunstige priser og et bredt produktutvalg - alt på ett sted!
Dyktige medarbeidere hjelper deg å finne produktene du
ønsker når du skal velge make-up og hudpleieprodukter,
gode råd får du med på kjøpet!

AMFI - MIDT I SENTRUM AV LARVIK

VITA

ALT I PERSONLIG PLEIE HUDPLEIE MAKE-UP DUFT KROPPSPLEIE HÅRPLEIE HELSEKOST

Sterk- og svakstrøms-
installasjoner
for nærings- og
privatmarkedet!

Faugstad
ELEKTRO

Bredochsgt. 1 - Larvik - 33 16 38 00
www.faugstad-elektro.no

Hver sommer, nye opplevelser!

Kammermusikk i Stavern

VESTFOLD BRANNTeknikk AS

AUTORISERT SERVICE- OG BRANNVERNFORHANDLER

Ryesgt. 28 3263 • Larvik

*Frivellig julehælg til
alle Forords læsere!*